

COMARCH

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

COMARCH S.A.

W 2011 ROKU

KRAKÓW, 30 KWIETNIA 2012 ROKU

SPIS TREŚCI

1.	INFORMACJE O FIRMIE.....	3
2.	PODSTAWOWE WIELKOŚCI EKONOMICZNO-FINANSOWE.....	5
3.	PRODUKTY I USŁUGI OFEROWANE PRZEZ COMARCH W 2011 ROKU	7
4.	POZYCJA SPÓŁKI NA RYNKU IT ORAZ INFORMACJA O RYNKACH ZBYTU I O ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	27
5.	STRUKTURA SPRZEDAŻY	27
6.	CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORSTWA EMITENTA.....	28
7.	POZOSTAŁE ISTOTNE CZYNNIKI, W TYM RYZYKA I ZAGROŻEŃ	29
8.	PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ORAZ PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI W 2012 ROKU	30
9.	ANALIZA FINANSOWA SPÓŁKI	31
10.	KREDYTY, POŻYCZKI, PORĘCZENIA, GWARANCJE	35
11.	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2011 ROKU I PO DACIE BILANSU	38
12.	GŁÓWNE INWESTYCJE KRAJOWE I ZAGRANICZNE (PAPIERY WARTOŚCIOWE, INSTRUMENTY FINANSOWE, WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE ORAZ NIERUCHOMOŚCI), W TYM INWESTYCJE KAPITAŁOWE DOKONANE POZA GRUPĄ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH ORAZ OPIS METOD ICH FINANSOWANIA A TAKŻE OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH, W PORÓWNANIU DO WIELKOŚCI POSIADANYCH ŚRODKÓW	40
13.	UCHWAŁY WALNEGO ZGROMADZENIA AKCJONARIUSZY I RADY NADZORCZEJ	41
14.	OPERACJE NA AKCJACH COMARCH S.A.....	43
15.	POZOSTAŁE WYDARZENIA 2011 ROKU I PO DACIE BILANSU.....	45
16.	OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE BADAŃ I ROZWOJU	47
17.	POWIĄZANIA KAPITAŁOWE EMITENTA	48
18.	ODDZIAŁY COMARCH S.A.	51
19.	TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.....	51
20.	OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI WYKAZANYMI W RAPORCIE ROCZNYM A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK.....	51
21.	OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ O NIETYPOWYM CHARAKTERZE MAJĄCYCH ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ EMITENTA I OSIĄGNIĘTE ZYSKI ORAZ ICH OCENA	52
22.	ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA I JEGO GRUPĄ KAPITAŁOWĄ	52
23.	DANE DOTYCZĄCE UMOWY Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	53
24.	SYSTEM KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH.....	53
25.	POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	53

1. Informacje o firmie

Firma Spółki: Comarch Spółka Akcyjna („Spółka”)
 Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 A
 Telefon: (12) 646 10 00
 Fax: (12) 646 11 00
 Regon: 350527377
 Nr identyfikacyjny NIP: 677-00-65-406

1.1. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na WZA Comarch S.A.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się 8 051 637 akcji o łącznej wartości nominalnej 8 051 637 zł. Zgodnie z informacją posiadaną przez Comarch S.A., na dzień 31 grudnia 2011 roku akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5 % głosów na WZA Spółki są Janusz Filipiak i Elżbieta Filipiak.

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16
Elżbieta Filipiak	846 000	10,51	4 230 000	28,12
Pozostali członkowie Zarządu	103 762	1,29	141 362	0,94
Inni akcjonariusze	4 481 865	55,66	4 481 865	29,78
Razem	8 051 637	100,00	15 045 237	100,00

1.2. Rada Nadzorcza i Zarząd Comarch S.A.

1.2.1 Rada Nadzorcza wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna
Elżbieta Filipiak	Przewodniczący Rady	846 000	846 000 zł
Maciej Brzeziński	Wiceprzewodniczący Rady	-	-
Danuta Drobniak	Członek Rady	-	-
Wojciech Kucharzyk	Członek Rady	-	-
Anna Ławrynowicz	Członek Rady	-	-
Tadeusz Syryjczyk	Członek Rady	-	-

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 29 czerwca 2011 r. podjęło uchwały w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. Pana Macieja Czapiewskiego i powołania nowego członka Rady Nadzorczej Spółki Pani Danuty Drobniak.

1.2.2 Zarząd wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	2 620 010 zł
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	16 845	16 845 zł
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	40 569	40 569 zł
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	6 069 zł
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	28 141 zł
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	6 069 zł
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	6 069 zł

Wg stanu na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Comarch S.A.

Prokurentami Spółki są: Michał Bajcar, Paweł Bieryt, Dariusz Duralek, Anna Kleszcz, Tomasz Nakonieczny oraz Maria Smolińska.

1.2.3 Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki. Więcej szczegółów dotyczących programu zostało zaprezentowane w pkt 14.3 niniejszego sprawozdania.

1.2.4 Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Nie dotyczy.

1.2.5 Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale emitenta, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Informacje dotyczące tego punktu znajdują się w nocie 40 sprawozdania finansowego.

1.2.6 Udzielone pożyczki osobom zarządzającym i nadzorującym

Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez Comarch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej Spółki oraz ich bliskich.

2. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

2.1. Wybrane dane finansowe

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Przychody ze sprzedaży	567 673	559 453	495 512	615 379	530 326	461 808	425 223
Zysk operacyjny	53 748	75 219	59 253	35 448	34 322	41 653	34 565
Zysk netto	55 191	68 470	51 351	39 144	25 823	42 463	29 088
Zysk na akcję	6,85	8,53	6,45	4,92	3,24	5,74	4,21
Aktywa	953 265	880 873	772 192	732 520	506 314	427 236	328 188
Wartość księgową	609 697	559 208	494 119	456 784	264 948	238 691	157 774
Wartość księgową na akcję	75,72	69,45	62,07	57,38	33,28	31,75	22,68

W 2011 roku przychody ze sprzedaży wzrosły o 8,2 mln zł, czyli o 1,5 % w porównaniu do roku ubiegłego. Zysk z działalności operacyjnej osiągnął wartość 53,7 mln zł i spadł o 28,5 % w porównaniu do 2010 roku, natomiast zysk netto w 2011 roku spadł wobec roku poprzedniego o 19,4 %. Towarzyszy temu spadek rentowności operacyjnej w 2011 roku z poziomu 13,4 % do 9,5 % oraz spadek rentowności netto z 12,2 % do 9,7 %.

2.2. Zatrudnienie i zdolności produkcyjne spółki

W dniu 31 grudnia 2011 roku w Comarch S.A. było zatrudnionych 2 807 osób wobec 2 735 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przeciętne zatrudnienie w Comarch S.A. w 2011, 2010, 2009 i 2008 roku:

	2011	2010	2009	2008
Ilość osób zatrudnionych:				
- na stałe	2 210	2 257	2 096	2 174
- jako współpracownicy	480	437	449	523
Razem	2 690	2 694	2 545	2 697

	2011	2010	2009	2008
Pracownicy				
- produkcyjni oraz konsultanci techniczni	2 098	2 168	2 020	2 137
- marketing i sprzedaż	293	255	268	294
- kierownictwo i administracja	299	271	257	266
Razem	2 690	2 694	2 545	2 697

Usługi wykonywane przez Comarch polegają na tworzeniu i wdrażaniu własnych, uniwersalnych produktów software'owych oraz na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania komputerowego na zlecenie „pod klucz”. Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w nowe produkty i technologie informatyczne firma potrzebuje pracowników o odpowiednim wykształceniu i o szerokim zakresie kompetencji. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejącego oprogramowania nie związane bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100 %.

2.3. Kurs akcji Comarch S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Okres	Najwyższy	Najniższy
I kwartał 2011	96,9	88,1
II kwartał 2011	98,0	71,3
III kwartał 2011	74,2	46,7
IV kwartał 2011	56,5	47,0

Kurs akcji Comarch S.A. w ciągu 2011 roku spadł z 84 zł do 55,7 zł, tj. o 33,8 %.

3. Produkty i usługi oferowane przez Comarch w 2011 roku

Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki: telekomunikacji, finansów i bankowości, administracji publicznej, dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP, finansowo-księgowo, systemy CRM, oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, systemy bankowości elektronicznej, systemy zarządzania sieciami teleinformatycznymi, systemy billingowe, oprogramowanie Business Intelligence, usługi zarządzania bezpieczeństwem i ochroną danych oraz wiele innych rozwiązań. Oprócz dostarczania klientom innowacyjnych rozwiązań informatycznych Comarch koncentruje się na profesjonalnej obsłudze klienta oraz zapewnieniu usług konsultingowych, doradczych i integracyjnych jako spójnego pakietu, dzięki czemu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne.

SEKTOR TELEKOMUNIKACJA

Od 1993 roku Comarch wspiera operatorów telekomunikacyjnych w optymalizacji procesów biznesowych oraz podnoszeniu zadowolenia klientów końcowych, za pomocą kompleksowego portfolio produktów i rozwiązań dla telekomunikacji.

Oferta produktowa Sektora Telekomunikacji pokrywa wszystkie obszary mapy TMF Telecom Applications Map (TAM):

CUSTOMER MANAGEMENT

Narzędzia Comarch do optymalizacji zarządzania klientem zawierają systemy SelfCare (dla klientów indywidualnych) i Corporate SelfCare (dla klientów biznesowych), które umożliwiają obniżanie kosztów obsługi klientów i zwiększają ich zadowolenie, jak również CRM for Telecoms – baza danych o klientach specjalnie zaprojektowana z myślą o biznesie telekomunikacyjnym. W ofercie jest też system Loyalty Management do zarządzania programami lojalnościowymi i budowania długotrwałych dobrych relacji z klientami.

- **Comarch Corporate Self Care** służy klientom biznesowym operatora do zamówień online, zarządzania danymi oraz raportowania. Ale może to być jednocześnie rozwiązanie do zarządzania wydatkami.
- **Comarch CRM for Telecoms** to narzędzie do zarządzania relacjami z klientem, opracowane specjalnie z myślą o potrzebach biznesu telekomunikacyjnego. Pomaga operatorom sprzedawać więcej i być bliżej klienta końcowego. System ten, zaprojektowany tak aby łatwo integrować się z istniejącą infrastrukturą BSS/OSS, jest elastycznym rozwiązaniem, które dostarcza scentralizowany widok klienta i automatyzuje kluczowe procesy sprzedażowe, marketingowe oraz obsługi klienta.
- **Comarch Loyalty Management** pozwala na zarządzanie programami lojalnościowymi zarówno dla klientów indywidualnych, jak i biznesowych. Dzięki swojej intuicyjności i łatwości obsługi umożliwia sprawne definiowanie programów i administrowanie m.in. kontami klientów, kontraktami, nagrodami czy promocjami. Rozwiązanie wspiera zarządzanie programami lojalnościowymi w szerokim zakresie, począwszy od stworzenia profilu klienta, poprzez kontakt z uczestnikami programu, logistykę, zarządzanie nagrodami, tworzenie reguł biznesowych, analizę danych, współpracę z partnerami, skończywszy na integracji z zewnętrznymi systemami.
- **Comarch Self Care** zapewnia abonentom wszelkiego rodzaju usług telekomunikacyjnych sprawny dostęp do dokładnej informacji przez całą dobę. Ten kompleksowy system pozwala abonentom i partnerom na przeglądanie i analizowanie dokumentów finansowych i informacji o

ich kontaktach, aktywowanie i dezaktywowanie usług oraz przesyłanie komentarzy do operatora w sposób łatwy i elastyczny.

REVENUE MANAGEMENT

Comarch dostarcza komplet narzędzi do zarządzania billingiem i rozliczeniami dotyczącymi dowolnego typu usług w dowolnym modelu biznesowym. Comarch Convergent Billing zapewnia możliwość naliczania należności w czasie rzeczywistym i jest w stanie przetwarzać nawet bardzo duże ilości danych. Dodatkowo oferujemy systemy zapewniające dokładność i odpowiednią jakość procesu billingowego –Bill Shock Prevention i Billing Quality Assurance.

- **Comarch AAA Server** - rozwiązanie kompaktowe BSS/OSS/CRM jest przeznaczone dla operatorów telekomunikacyjnych oraz dostawców usług i treści, którzy wymagają szybkiego wprowadzania nowoczesnych usług na rynek.
- **Comarch Bill Shock Prevention** to rozwiązanie zgodne z regulacjami EU, które ma za zadanie pomóc operatorom mobilnym i wirtualnym (MVNO) zapobiegać sytuacji 'bill shock' (sytuacji, w której klient operatora otrzymuje rachunek znacząco wyższy niż zwykle, najczęściej w wyniku używania usług przesyłu danych w roamingu). Rozwiązanie to pozwala operatorowi ustawiać limity wykorzystania usługi, a klient końcowy zostaje odpowiednio powiadamiany o fakcie jego przekroczenia i musi potwierdzić, że godzi się na to przekroczenie. W przeciwnym razie usługa zostaje automatycznie odcięta.
- **Comarch BSS Mediation** - to kompletny system służący do konwergentnej mediacji danych ruchowych z różnych urządzeń w celu późniejszego przesłania ich do systemu billingowego. Rozwiązanie to wspiera również wszelkie typy usług.
- **Comarch Billing Quality Assurance (BQA)** to nowoczesne narzędzie stworzone w celu wykrywania „wycieków przychodów” operatorów telekomunikacyjnych w procesach „order-to-cash”. Działanie rozwiązania koncentruje się na monitorowaniu i weryfikacji wszystkich krytycznych etapów w procesie wyceny i bilingu.
- **Billing of Cloud Service** - upraszcza transformację operatorów w kierunku oferowania usług w chmurze, wspiera procesy biznesowe, zarządzanie infrastrukturą IT, a także zarządzania danymi i subskrypcjami, zarówno w chmurze prywatnej i publicznej. Wspiera one usługi dostarczane jako Infrastructure as a Service (IaaS) oraz Software as a Service (SaaS). Comarch Cloud Service Management & Billing to rozwiązanie dedykowane dla dostawców usług w Chmurze (Cloud Computing Service Providers) oraz Data Center dostarczających usługi w modelu IaaS. Może być także wykorzystywane przez Operatorów Telekomunikacyjnych, którzy szukają zwrotu z inwestycji w infrastrukturę i systemy IT przez wprowadzanie usług w chmurze do swojej oferty.
- **Comarch Convergent Billing** to kompletne i zaawansowane technologicznie narzędzie wspierające operatora w obszarze bilingu. Jest to wysoce wydajny, skalowalny system, który może przetwarzać duże ilości danych. Przyjazny interfejs użytkownika zapewnia łatwą i intuicyjną obsługę. System umożliwia oferowanie usług nowej generacji, dzięki mechanizmowi bilingu 3G, opartemu na zdarzeniach, których format może być konfigurowany na potrzeby usług IP, VoIP, GPRS i UMTS.
- **Voucher and Top-Up Management** jest niezależnym komponentem, który może wspierać operatorów mobilnych lub IP w zakresie zarządzania tzw. kartami kodów jednorazowych (vouchers) oraz procesem doładowywania kont pre-paid. System może być zintegrowany z istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną jak np. media gateways lub może być dostarczony wraz z kompletnym rozwiązaniem IVR.

PRODUCT MANAGEMENT

Comarch Central Product Manager usprawnia zarządzanie cyklem życia produktów i dostarcza pojedynczy interfejs wprowadzania zamówień i zarządzania specyfikacjami produktów, prowadząc do znaczących oszczędności czasu i obniżenia kosztów.

- **Comarch Central Product Manager** pozwala na uproszczenie architektury IT i przyspieszenie wprowadzania na rynek nowych produktów, umożliwiając zarządzanie katalogiem i cyklem życia produktów z jednego miejsca. Oprogramowanie to pozwala określać specyfikacje ofert i produktów, definiować powiązania między różnymi produktami i określać, które z nich się wykluczają albo mogą być sprzedawane tylko w ramach większych pakietów. Definiuje też możliwych klientów docelowych, lokalizację i wiele innych parametrów. System bazuje na TM Forum Information Framework, nazywanym też Shared Information Data model (SID).

SERVICE FULFILLMENT

Comarch proponuje proces tworzenia usług oparty o gotowe komponenty, z warstwą usług umiejscowioną nad Comarch Service Inventory, i procesem tworzenia usługi zbudowanym w oparciu o Comarch OSS Process Management. Wraz z Comarch Service Activation ten zestaw narzędzi skraca czas dostarczenia usługi na rynek i gwarantuje spójność oferowanych usług z możliwościami sieci.

- **Comarch Service Activation** to wysoce skalowalny system, który dostarcza wszystkie narzędzia potrzebne do szybkiego wdrożenia i uruchomienia usług konwergentnych dla biznesów dostarczających telefonię tradycyjną, multimedia i dostęp do sieci jak również w biznesach hybrydowych.
- **Comarch Service Inventory** umożliwia zarządzania siecią z perspektywy usług. Produkt ten, wstępnie zintegrowany z Comarch Service Catalog, opisuje usługi zgodnie z modelem TMF SID, który wyróżnia usługi klienckie (Customer Facing Services – CFS) oraz usługi sieciowe (Resource Facing Services – RFS). Service Inventory
- **Comarch Service Catalog** umożliwia centralizację zarządzania specyfikacją usług, które ma na celu zwiększenie automatyzacji kompleksowego procesu dostarczania usług i zapewnienia ich odpowiedniej jakości.

SERVICE ASSURANCE

Comarch zapewnia proaktywne zarządzanie jakością usług, poprzez system Customer Experience Management. Nasze narzędzia Service Quality Management i Service Monitoring dodają wymiar usług do systemów Fault Management i Performance Management, tym samym umożliwiając kompleksowe zarządzanie jakością usług.

- **Comarch Customer Experience Management** jest produktem którego celem jest dostarczenie wglądu w postrzeganie usług z perspektywy klienta końcowego co ma umożliwić operatorom takie zarządzanie siecią i usługami aby gwarantować satysfakcje klientów. Produkt ten może być zintegrowany z modułami Comarch Service Monitoring oraz Comarch SQM umożliwiając transformację tradycyjnego zarządzania siecią ukierunkowaną na zarządzanie zasobami sieciowymi na zarządzanie którego podstawowym celem jest poprawa satysfakcji klientów (ang. customer experience).
- **Comarch Fault Management** pozwala efektywnie kontrolować występowanie problemów i usterek w całej sieci telekomunikacyjnej. Poprzez ciągłe monitorowanie wszystkich elementów sieci, umożliwia odbiór, wizualizację i śledzenie występujących alarmów.
- **Comarch Service Monitoring** umożliwia monitorowanie skomplikowanych usług wdrażanych za pomocą różnych technologii sieciowych. Produkt jest pre-integrowany z Comarch Network Inventory.

- **Comarch Service Quality Management** to produkt łączący w sobie wiedzę i funkcjonalności z zakresu modelowania usług, monitorowania usług oraz mierzenia ich jakości.
- **Comarch SLA Monitoring** przeznaczony jest do zarządzania umowami o poziomie świadczonych usług (SLA - Service Level Agreement). Każda umowa SLA definiuje indywidualny zestaw usług dostosowany do potrzeb klienta, a także upusty i rabaty w przypadku, kiedy dostawca usług nie dotrzymuje określonych parametrów tych usług lub warunków umowy.

RESOURCE MANAGEMENT

Poza tradycyjnymi systemami do zarządzania zasobami operatora telekomunikacyjnego jak Network Inventory czy Master Resource Management, Comarch oferuje zestaw dodatkowych komponentów. Do planowania sieci oraz jej rozwoju w kierunku technologii 4G służą nasze systemy Network Planning & Design i Configuration Management. Aby sprawnie zarządzać przepustowością sieci dostarczamy Policy and Charging Rules Function. Dodatkowo, w ofercie znajduje się system do zarządzania inżynierami w terenie (zasoby ludzkie) - Field Service Management.

- **Comarch Auto-discovery & Reconciliation** zapewnia aktualny i maksymalnie kompletny obraz sieci telekomunikacyjnej w celu umożliwienia jej efektywnego zarządzania. Produkt jest pre-integrowany z Comarch Network Inventory.
- **Comarch Configuration Management** umożliwia operatorom automatyzację ważnego obszaru zarządzania konfiguracją sieciową. Produkt może być dostarczony jako część szerszego rozwiązania do usprawniania i planowania sieci – Comarch NG Network Planning.
- **Comarch Field Service Management** jest kompletnym rozwiązaniem w zakresie planowania, tworzenia harmonogramów, dystrybucji i wsparcia realizacji zadań w terenie. System pozwala na zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów, dzięki możliwości przypisywania do zadań tych pracowników, którzy posiadają najbardziej odpowiednie kompetencje. Równocześnie brana jest pod uwagę ich dostępności oraz lokalizacja geograficzna.
- **Comarch Master Resource Management (MRM)** pełni funkcję centralnego repozytorium danych (Resource Inventory) o zasobach telekomunikacyjnych jak: karty SIM, telefony komórkowe czy MSISDNs. Wspiera zarządzanie cyklem życia zasobów oraz wspiera związane z nimi procesy logistyczne.
- **Comarch Network Inventory Management** przechowuje komplet informacji o zasobach sieciowych i prezentuje obecny, historyczny oraz przyszłościowy stan sieci telekomunikacyjnej i IT.
- **Comarch Next Generation Network Planning** jest rozwiązaniem wspierającym zadania związane z planowaniem i zarządzaniem siecią mobilną, w tym siecią radiową, transportową i szkieletową.
- **Comarch OSS Mediation** umożliwia komunikację systemu OSS z sieciami telekomunikacyjnymi składającymi się ze sprzętu różnych dostawców. System gwarantuje integrację infrastruktury fizycznej sieci (urządzeń i systemów) z Comarch OSS Suite.
- **Comarch Performance Management** umożliwia zarządzanie jakością sieci telekomunikacyjnej. Może być zintegrowany z systemem do zarządzania jakością usług telekomunikacyjnych (np. Comarch SQM), który dostarcza mu danych o aktualnym działaniu sieci telekomunikacyjnej. Dzięki temu możliwe jest wyliczenie danych dotyczących jakości świadczonych w danej sieci usług.

- **Comarch Policy & Charging Rules Function (PCRF)** umożliwia lepsze kontrolowanie zasobów sieciowych, wprowadzenie planów taryfowych dostosowanych do użytkownika, zarządzanie przepustowością sieci. Wspiera 3GPP Gx, Gy oraz DIAMETER i RADIUS.

SUPPLIER / PARTNER MANAGEMENT

Comarch dostarcza kompleksowy zestaw narzędzi do obsługi procesów Billingu Hurtowego, Rozliczeń Interconnect, oraz Zarządzania Umowami Roamingowymi. Systemy te umożliwiają rozliczanie dowolnego typu usługi w dowolnym rodzaju relacji z firmami krajowymi i zagranicznymi.

- **Roaming Agreement Management** to kompleksowy zestaw narzędzi do zarządzania umowami roamingowymi, rozliczaniu kosztów i zysków operatorów z połączeń w roamingu oraz zarządzania relacjami z partnerami w rozliczeniach roamingowych.
- **Comarch InterPartner Billing** służy do rozliczeń międzyoperatorskich oraz do podziału zysków i kosztów pomiędzy kilku operatorów. Umożliwia również optymalizację relacji z partnerami biznesowymi. System daje możliwość rozliczania wszelkich typów usług (w tym głosowych, transferu danych, usług premium) w wielu modelach biznesowych (dostarczanie platformy, odsprzedaż, handel hurtowy), dla dowolnego rodzaju relacji z partnerami biznesowymi w kraju i za granicą. Wszystko to za pomocą jednej platformy.
- **Comarch Wholesale Billing** wspiera rutynowe operacje prowadzone w działach sprzedaży hurtowej i służące ochronie interesów operatora przy rozliczeniach dotyczących ruchu hurtowego.

APPLICATION INTEGRATION INFRASTRUCTURE

Systemy IT dla telekomunikacji muszą być właściwie zintegrowane z istniejącym środowiskiem operatora, a ich uruchomienie wymaga odpowiedniej optymalizacji procesów. Dlatego Comarch oferuje również rozwiązania umożliwiające bezproblemową integrację zakupionych produktów z innymi aplikacjami, zarówno dostarczonymi przez Comarch jak i przez firmy trzecie.

- **Comarch B2B Gateway** pozwala operatorom telekomunikacyjnym na udostępnienie partnerom biznesowym swoich systemów informatycznych, optymalizację procesów biznesowych przez automatyzację komunikacji z partnerami biznesowymi, łatwe dostosowanie do zmiennych wymagań rynku oraz skrócenie czasu wprowadzania nowych usług.
- **Comarch OSS Process Management** umożliwia pełne monitorowanie i kontrolę nad zarządzaniem procesami sieciowymi / OSS. System wspiera operatorów w zarządzaniu procesami związanymi z zasobami i usługami w obszarach Operations, Fulfillment oraz Assurance, opisanymi w standardzie GB921V opracowanym przez TM Forum.

ROZWIĄZANIA WSPIERAJĄCE OKREŚLONE OBSZARY BIZNESU

Comarch z oferowanych produktów komponuje również rozwiązania, które odpowiadają na potrzeby operatorów w określonych obszarach biznesowych.

Przygotowana oferta rozwiązań nastawionych na optymalizację najistotniejszych dla operatorów dziedzin, jest opracowana w oparciu o bogate portfolio dedykowanych produktów oraz doświadczenie wyniesione z wielu projektów zrealizowanych dla największych operatorów w Polsce i Europie.

- **Comarch Enterprise Customer Management** składa się z w pełni zintegrowanych modułów odpowiedzialnych za: złożone rozliczenia z partnerami, samoobsługę i automatyzację zamówień masowych, prowadzenie księgi pomocniczej do księgowania operacji na kontach i subkontach rozliczeniowych, wsparcie modeli telco 2.0, raportowanie i analizy zarówno jeżeli chodzi o optymalizację używanych zasobów, weryfikację i kontroling danych finansowych i rozliczeniowych, oraz monitoring i analizy jakościowe świadczonych usług, a także rozliczenia w imieniu partnerów.

- **Comarch Order-To-Cash Automation** automatyzuje i tym samym przyspiesza realizację samego procesu "Order-to-Cash", który polega na zarządzaniu zamówieniami od klientów przez operatorów telekomunikacyjnych, od momentu złożenia zamówienia, poprzez jego realizację, obsługę aż po rozliczenie, ewentualną windykację należności czy obsługę reklamacji.
- **Comarch M2M Platform** jest kompleksowym rozwiązaniem wspierającym operatorów mobilnych w wejściu na rynek łączności M2M (Machine-to-Machine).
- **Comarch Self-Organizing Network (SON)** ma za zadanie znaczące zwiększenie stopnia automatyzacji w zarządzaniu siecią. Celem jest nie tylko zmniejszenie kosztów, ale także umożliwienie szybszej adaptacji sieci telekomunikacyjnej (*self-optimization*) w celu zapewnienia odpowiedniej jakości usług. Dodatkowo dzięki realizacji koncepcji „plug & play”, rozwiązanie to ma znacząco przyspieszyć rozbudowę sieci pod nowe wyzwania. Rozwiązanie Comarch umożliwia stopniową migrację od obecnych systemów zarządzania siecią w kierunku realizacji koncepcji SON, poprzez wykorzystanie modułów Comarch OSS Suite jako elementów hybrydowej architektury SON. Przykładem jest umiejętne wykorzystanie systemów klasy Fault Management do realizacji idei samo naprawiającej się sieci.
- **Rozwiązania dla obszaru urządzeń mobilnych** obejmują usługi świadczone na skalę światową, zaś dotyczą architektury, projektowania, testowania, utrzymania i aktualizacji oprogramowania, a w szczególności budowania aplikacji UI (User Interface), *service framework* i sterowników dla urządzeń mobilnych. Działalność Comarch w tym obszarze jest w dużej mierze związana z najpopularniejszymi na rynku mobilnymi systemami operacyjnymi – takimi jak iOS (iPhone), Android, Windows Mobile, Windows Phone. Bada jednak dotyka również oprogramowania wbudowanego, gdzie ściśle współpracujemy zarówno z producentami urządzeń elektroniki konsumenckiej jak również wytwórcami tych urządzeń z rejonu Azji. Warty podkreślenia jest fakt, iż specjaliści Comarch wykonują często zadania znacznie wykraczające poza standardowe pojęcie rozwoju aplikacji i rozwiązań mobilnych.
- **Comarch Service & Network Convergence - konwergencja sieci i usług** jest dziś podstawą, budowanego w oparciu o orientację na klienta, biznesu telekomunikacyjnego. Chcąc osiągnąć pełną konwergencję operatorzy potrzebują heterogenicznej sieci wspierającej wszystkie rodzaje usług, w tym głosowych, przesyłu danych, usług związanych z dostarczaniem treści oraz aplikacji. Niezbędne jest tu łatwe zarządzanie wspólną siecią transportową, która wspiera zarówno usługi dostarczane przez sieć stacjonarną jak i komórkową. Comarch dostarcza w tym celu dedykowane narzędzia:
  - Comarch Network Inventory, wstępnie zintegrowane z Comarch Fault Management oraz Comarch Performance Management umożliwia operatorom łatwe pozyskiwanie danych, które pozwalają na korelację alarmów z sieci transportowej z alarmami z sieci stacjonarnej / mobilnej
  - Auto-discovery and Reconciliation to moduł który pozwala na bieżące aktualizacje Network Inventory na bazie informacji o sieci FMC
  - Comarch Network Planning & Design wspiera kompleksowy proces planowania i modernizacji dla sieci mobilnej, stacjonarnej i transportowej

USŁUGI

Oferta Comarch stanowi kompleksową propozycję dla wszystkich operatorów telekomunikacyjnych. Obejmuje ona doradztwo, outsourcing procesów R&D, usługi data center i wiele innych. Wysoka jakość wspierana jest doświadczeniem, zebranych podczas wielu projektów realizowanych dla firm na całym świecie.

Oferta usług Comarch dla branży telekomunikacyjnej to:

- Kompleksowa realizacja projektów
  - Analiza wymagań i zaprojektowanie rozwiązania

- Szkolenia
- Wdrożenia i integracja
- Utrzymanie, zarządzanie zmianami i gwarantowane wsparcie
- Outsourcing
- Zarządzane transformacje BSS/OSS
- Poszerzanie biznesu o kanały mobilne
- Doradztwo w zakresie procesów biznesowych / zgodności z regulacjami
- Usługi data center
- Wsparcie wejścia do nowych segmentów rynku

Szerokie kompetencje w zakresie zarządzania przepływem informacji (automatyzacja przepływu elektronicznych i papierowych dokumentów) sięgające poza tradycyjne systemy DMS; w skład tego rodzaju usług wchodzi także outsourcing usług związanych z digitalizacją dokumentów papierowych

SEKTOR FINANSE, BANKOWOŚĆ I UBEZPIECZENIA

Comarch Business Process Management - nowoczesne narzędzie przeznaczone do modelowania i zarządzania procesami biznesowymi w każdej instytucji. Równocześnie jest to platforma integracyjna oparta na dojrzałej i elastycznej architekturze, która umożliwia integrację wielu rozproszonych aplikacji, takich jak: systemy transakcyjne, CRM, Contact Center, hurtownie danych, czy archiwa dokumentów.

Comarch Internet Banking zapewnia klientom ze wszystkich segmentów dostęp do usług oferowanych przez bank przez 7 dni w tygodniu i 24 godziny na dobę, za pomocą Internetu i telefonów komórkowych typu *smartphone*. Dzięki integracji z różnymi systemami centralnymi jest uniwersalnym, kompletnym, wydajnym i bezpiecznym uzupełnieniem środowiska informatycznego banku. Platforma Comarch Internet Banking oferuje rozwiązania służące do świadczenia usług finansowych przez kanały samoobsługowe, spełniając wysokie wymagania banków, domów maklerskich, towarzystw funduszy inwestycyjnych i innych instytucji finansowych. Jest też platformą integracyjną łączącą w jedną całość usługi i produkty oferowane przez jedną instytucję finansową lub przez całą grupę finansową.

Comarch Personal Finance Management (PFM) to moduł do zarządzania finansami osobistymi w bankowości elektronicznej. PFM to rozwiązanie pomagające zarządzać finansami osobistymi, które pozwala klientom banku zgromadzić w jednym miejscu informacje o posiadanych środkach finansowych.

Comarch Mobile Banking jest naturalną konsekwencją postępu technologicznego - mobilne usługi finansowe są coraz bardziej popularne, Comarch stworzył aplikację, która umożliwia zarządzanie finansami z wykorzystaniem urządzeń mobilnych. Dzięki Comarch Mobile Banking wykonanie przelewu, realizacja zlecenia inwestycyjnego, sprawdzenie salda czy wykonanie innej operacji bankowej możliwe jest przy użyciu telefonu komórkowego.

Comarch Front End (CAFE) - zintegrowane środowisko pracy doradcy klienta w dowolnej instytucji finansowej, obejmujące funkcjonalności kartoteki klienta, wybrane przez klienta moduły systemu Comarch CRM oraz moduły operacyjne, pozwalające na całkowitą obsługę oddziału banku lub ubezpieczyciela za pomocą jednego środowiska aplikacyjnego, zrealizowanego w lekkich technologiach WWW.

Comarch aCRM - narzędzie nowej generacji do dynamicznego przetwarzania w czasie rzeczywistym dużych ilości danych z wewnętrznych systemów przedsiębiorstwa, a także danych pochodzących z systemów zewnętrznych.

Comarch Customer Service umożliwia obsługę wszystkich produktów banku w obrębie jednego systemu.

Comarch Data Connect to kanał bankowości elektronicznej umożliwiający bezpośrednią integrację używanego przez klienta instytucjonalnego systemu finansowo-księgowego z bankiem.

Comarch Fraud Detection to narzędzie umożliwiające analizę szerokiej gamy podmiotów mogących uczestniczyć w wyludzeniach i nadużyciach.

Comarch Content Management System - Platforma Comarch Content Management System to rozwiązanie do zarządzania treścią i strukturą portalu. Oferuje zestaw narzędzi umożliwiających zdalną aktualizację i zarządzanie serwisem WWW. Comarch CMS daje użytkownikowi dużą swobodę działania, zapewniając jednocześnie pełną kontrolę nad prezentowaną treścią i wysoki poziom bezpieczeństwa. Praca z systemem nie wymaga instalacji żadnego dodatkowego oprogramowania po stronie klienta - wszystkie niezbędne czynności mogą być wykonane z poziomu przeglądarki WWW.

Comarch Contact Center - jest strategicznym punktem kontaktu, umożliwiającym zintegrowanie wszystkich kanałów komunikacji z klientem: telefon (bezpośrednia rozmowa, poczta głosowa, SMS), fax, poczta elektroniczna, Internet. Rozwiązanie to podnosi konkurencyjność firmy przez budowę mocnych relacji z klientem. Zwiększa efektywność i skuteczność komunikacji, a także zbiera i zarządza informacjami o klientach. Comarch Contact Center jest nowoczesną, modułarną i łatwą do rozbudowy platformą, służącą do efektywnej obsługi wszelkiego rodzaju kontaktów komunikacji, przy wykorzystaniu obsługi automatycznej przez IVR jak i obsługi przez opiekunów klientów. Rozwiązanie Comarch opiera się na własnej aplikacji zintegrowanej i wspieranej przez zaawansowane mechanizmy wybranych platform sprzętowych.

Comarch CRM Claim Management to rozwiązanie do całościowego zarządzania reklamacjami, które stanowi moduł platformy do zarządzania relacjami z klientami - Comarch CRM. System oparty jest na sprawdzonym mechanizmie „Service-Profit Chain” stosowanym przez firmy, które zajmują niekwestionowane pozycje liderów na poszczególnych rynkach. Mechanizm pozwala automatycznie połączyć jakość usług wewnętrznych i zewnętrznych (w tym zarządzanie reklamacjami) z wynikami finansowymi. Dzięki takiemu rozwiązaniu przedsiębiorstwo jest w stanie powiązać nakłady na utrzymanie usług na pożądanym poziomie z oczekiwanymi wynikami finansowymi.

Comarch CRM Sales Management - zintegrowana aplikacja typu *front-end* nowej generacji. Zapewnia kompleksową obsługę relacji z klientami od momentu przeprowadzenia akcji akwizycyjnej, poprzez uruchamianie programów sprzedażowych (*cross/up-selling*), do bieżącej obsługi operacyjnej w pełnym zakresie oferty produktowej. System obejmuje funkcjonalność dla pracowników *front-office* (Aplikacja Sprzedawcy) pracujących przy bezpośredniej obsłudze klientów, jak i pracowników *middle-* i *back-office* (Aplikacja Dyrektora Oddziału, Aplikacja Centralna) odpowiedzialnych za zarządzanie procesem sprzedaży.

Comarch CRM Campaign Management to system wspierający cały cykl zarządzania kampaniami marketingowymi: od planowania, poprzez testy, realizację, modyfikację, po badanie efektywności. System pozwala dotrzeć do wybranej grupy klientów o precyzyjnie określonym profilu, we właściwym czasie, z właściwą informacją i przez właściwy kanał komunikacji. Unikalnym rozwiązaniem zastosowanym w Comarch CRM Campaign Management jest możliwość integracji kampanii masowych ATL i kampanii bezpośrednich BTL, dzięki czemu osiągnęte są efekty synergii pomiędzy dwoma rodzajami działań oraz oszczędności w koszcie dotarcia do klienta.

Comarch Commission & Incentive to system prowizyjny kierowany do instytucji, które w swojej działalności wykorzystują rozbudowane sieci agentów, brokerów i pośredników. Rozwiązanie pozwala na integrację w jednym miejscu wszystkich danych dotyczących sieci sprzedaży, polityki prowizyjnej dla wszystkich kanałów dystrybucji oraz rozliczeń z jednostkami sieci sprzedaży. Dodatkowo, zebranie w jednym systemie wszystkich danych sprzedażowych pozwala na lepszą kontrolę sprzedaży oraz optymalizację systemów motywacyjnych.

Comarch Loyalty Management jest zaawansowanym zestawem aplikacji biznesowych, przeznaczonym dla standardowych i zaawansowanych programów lojalnościowych. System wyróżnia się elastycznością, ergonomicznym interfejsem użytkownika i łatwością operacji. Skalowalna architektura gwarantuje dopasowanie rozwoju programu lojalnościowego do tempa wzrostu firmy.

Comarch Pricing & Billing to elastyczne narzędzie dające możliwość szybkiego projektowania, testowania i wdrażania innowacyjnych pakietów opłat i prowizji. Celem wdrożenia systemu Comarch

Pricing & Billing jest wprowadzanie indywidualnie negocjowanych programów naliczania opłat i prowizji końcowych, dopasowanych do profilu klienta z akceptowalnym poziomem kosztów dla klienta i zysku dla banku.

Comarch Credit Process Management to zestaw aplikacji wspierający obsługę procesów kredytowych we wszystkich segmentach klientów: korporacyjnych, detalicznych, średnich oraz małych przedsiębiorstw. Modułowa budowa systemu umożliwia wybór optymalnego zestawu funkcjonalności i wsparcia najważniejszych procesów związanych z obsługą dowolnych produktów kredytowych dla dowolnego segmentu klientów: konstrukcji produktów, symulacji, przygotowania wniosku, wsparcia dla procesu decyzyjnego, przygotowania umowy, uruchomienia środków, zarządzania zabezpieczeniami, monitorowania aktywnych umów, rozliczania transakcji, zarządzania siecią sprzedaży i naliczania prowizji oraz windykacji nierzetelnych klientów.

Korporacyjna wersja systemu **Comarch Credit Process Management** jest rozszerzona o dodatkowe narzędzia specyficzne dla tego segmentu klientów, takie jak *rating engine*, moduł analizy wskaźnikowej czy rozbudowany moduł zarządzania zabezpieczeniami. Podobnie jak w przypadku rozwiązań CRM, przy projektowaniu systemu wspierającego proces kredytowy dla dużych przedsiębiorstw nacisk został położony na elastyczność mechanizmu podejmowania decyzji tak, aby propozycje generowane automatycznie nie usztywniały polityki zarządzania procesem w stopniu charakterystycznym dla segmentu detalicznego.

Comarch Scoring Engine jest platformą systemową wspierającą pracę analityków kredytowych w zakresie konstrukcji optymalnych strategii oceniających wnioski kredytowe, oceny ryzyka związanego z udzielaniem kredytów oraz analizy portfela kredytowego. Elastyczność wykorzystywanych definicji scoringowych i łatwość integracji z systemami banku umożliwia szybkie wdrożenie i uruchomienie Comarch Scoring Engine.

Comarch Rating to narzędzie wspierające wykonanie oceny ratingowej klientów korporacyjnych. Możliwe jest wykorzystanie aplikacji do sprawdzenia ratingu transakcji. Narzędzie jest w pełni konfigurowalne przez pracowników banku, gdyż nie wymaga znajomości programowania. Dzięki wysokiej elastyczności i integracji z procesem kredytowy, zmiana polityki do zarządzania ryzykiem możliwa jest w przeciągu kilku minut bez konieczności angażowania zasobów IT.

Comarch Credit Monitoring - system wspierający procesy monitoringu umów kredytowych a w szczególności monitoring zabezpieczeń, spłat, warunków umowy oraz sytuacji finansowej klienta. Dzięki wbudowanym mechanizmom Comarch Credit Monitoring automatycznie generuje sprawy spełniające zadane kryteria monitoringu np. zaległość w spłacie powyżej 7 dni. System działa w kontekście klienta, co oznacza, że monitoring dotyczy wszystkich rachunków klienta. Dodatkowo, dzięki oparciu systemu o aplikację Comarch Business Process Management, Comarch Credit Monitoring może automatycznie skierować sprawę do windykacji, restrukturyzacji bądź zmiany warunków kredytowania. W systemie wykorzystano funkcjonalności modułu Printout Management, dzięki któremu możliwe jest systemowe generowanie upomnień do klientów (wraz z identyfikacją, które jest to upomnienie), jak również integracja z drukarnią centralną (korespondencja masowa).

Comarch Asset Management to system adresowany do firm zarządzających aktywami, banków depozytariuszy, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, towarzystw ubezpieczeniowych oraz innych instytucji zajmujących się działalnością inwestycyjną oraz obsługą portfeli. System zapewnia m.in. modelowanie portfeli, obsługę zleceń, dostęp do aktualnej struktury portfeli, kontrolę limitów inwestycyjnych, ewidencję transakcji i operacji na portfelach, wycenę aktywów portfeli, raportowanie oraz pomiar ryzyka i efektywności zarządzania.

Comarch Custody jest aplikacją przeznaczoną dla banków zajmujących się obrotem papierami wartościowymi oraz działalnością powierniczą. System pozwala na rejestrację oraz rozliczanie ilościowe i finansowe transakcji papierami wartościowymi przechowywanymi w KDPW SA i zagranicznych izbach depozytowo-rozliczeniowych. Jest w pełni przystosowany do Nowego Systemu Depozytowo-Rozliczeniowego.

Comarch Exchange Trading - system transakcyjny oraz księgowy dedykowany dla domów maklerskich, wspierający szybkie przetwarzanie zleceń i transakcji, elastyczną konfigurację procesów i produktów oraz integrację z giełdami, brokerami i aplikacjami transakcyjnymi.

Comarch Internet Investments, jako samodzielny system lub funkcjonalne uzupełnienie Comarch Internet Banking, zapewnia dostęp do inwestycyjnych usług finansowych przez Internet i inne elektroniczne kanały dystrybucji klientom biur maklerskich, powierników, Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych, Otwartych Funduszy Emerytalnych oraz innych instytucji operujących na rynku kapitałowym. System, rozwijany nieprzerwanie od 1998 roku, oferuje najbogatszą na rynku funkcjonalność w zakresie dostępu do rachunku maklerskiego, rejestrów TFI i specjalizowanych produktów inwestycyjnych.

Comarch Notowania Online (NOL3) to najnowocześniejsze na polskim rynku narzędzie umożliwiające dostęp do bieżących notowań i informacji rynkowych, analizę rynku oraz poszczególnych walorów, a także realizację zadań typowych dla rozwiązań Order Management System (OMS): składanie zleceń bezpośrednio z tabeli notowań oraz przesyłanie ich na rynek w odpowiednim momencie.

Comarch Mobile Investments to rozwiązanie, które umożliwia składanie zleceń giełdowych za pomocą telefonu komórkowego lub urządzeń typu tablet/smartfon.

Comarch Risk Management to system do zarządzania ryzykiem portfeli inwestycyjno-kredytowych. Automatyzuje procesy kontroli ryzyka zmierzające do ograniczania wpływu wahań czynników ryzyka na elementy prowadzonej działalności biznesowej. Pozwala także na identyfikację możliwości inwestycyjnego wykorzystania obserwowanych fluktuacji.

Comarch Performance Measurement & Attribution - system umożliwiający aktywną ocenę efektywności portfeli inwestycyjnych, obliczanie wskaźników efektywności na tle benchmarków i ryzyka, analizę atrybucji źródeł zysków i strat realizowanych na poszczególnych klasach aktywów oraz raportowanie wyników zarządzania.

Comarch CAFE Broker - system wspomagający czynności realizowane przez pracowników biura maklerskiego oraz zapewniający spójność na poziomie informacyjnym, operacyjnym i autoryzacyjnym pracownikom centrali, oddziału czy *call-center* biura maklerskiego. Najważniejsze cechy funkcjonalne Comarch CAFE Broker to kompleksowa obsługa rachunku inwestycyjnego klienta, w tym składanie zleceń na różnych rynkach, dostęp do profilu inwestycyjnego klienta, monitoring zleceń oraz aktywności na rachunku, a także wsparcie komunikacji z klientem.

Comarch Deal Management jest rozwiązaniem pozwalającym na przetwarzanie transakcji zawieranych na rynku pieniężnym i walutowym oraz na instrumentach dłużnych i pochodnych, realizowanych przez *dealing room* banku lub klientów bankowości internetowej. Narzędzie zapewnia kompleksową obsługę procesu transakcyjnego, jak również obsługę księgową w zakresie ewidencji i wyceny instrumentów/transakcji, kalkulacji limitów transakcyjnych i rozliczeniowych dla klientów oraz ekwiwalentu bilansowego i adekwatności kapitałowej dla transakcji.

Comarch Investment Advisor to rozwiązanie pozwalające na zarządzanie relacjami z klientem, odpowiedni dobór produktu inwestycyjno-emerytalnego zgodnie z oczekiwaniami i możliwościami klienta oraz monitorowanie jego inwestycji.

Comarch Fund Registers to narzędzie, które umożliwia prezentację danych o transakcjach, klientach towarzystwa i kanałach dystrybucji w postaci interaktywnych raportów.

Comarch Client Reporting & Communication to rozwiązanie pozwalające na generowanie wysokiej klasy raportów prezentujących m.in.: wartość, rentowność i ryzyko produktu inwestycyjno-emerytalnego klienta opartego na funduszach inwestycyjnych, papierach wartościowych oraz innych instrumentach

finansowych. W optymalny sposób łączy proces zarządzania dużą liczbą danych, projektowania, generowania oraz dystrybucji i publikacji raportów zgodnie z polityką danej instytucji.

Comarch Trade Finance wspomaga realizację procesów biznesowych, związanych z obsługą akredytyw, inkas i gwarancji. System Comarch Trade Finance jest częścią rozwiązań informatycznych, stosowanych w bankach i wymaga integracji z innymi systemami stosowanymi w banku, m.in. systemem centralnym, księgą główną czy hurtownią danych.

Comarch Factoring to kompleksowe rozwiązanie przeznaczone do obsługi transakcji finansowania wierzytelności. Umożliwia obsługę faktur zarówno elektronicznych, jak i papierowych. Rozwiązanie charakteryzuje się dużą elastycznością w modelowaniu procesu obsługi klienta. Umożliwia wprowadzanie danych dotyczących faktora, dłużnika i zdefiniowanie programu finansowania.

Comarch NonLife Insurance jest systemem produkcyjnym wspierającym kluczowe procesy i obszary działania towarzystw ubezpieczeń majątkowych. Rozwiązanie zapewnia elastyczność wprowadzania nowej oferty na rynek. Comarch NonLife Insurance wspiera administrację polis i likwidacji szkód, zarządzanie informacją oraz usprawnienie efektywności biznesu ubezpieczeniowego. Zakres wdrożenia może obejmować wszystkie moduły i linie produktowe. Ze względu na modułową budowę systemu istnieje również możliwość wdrożenia poszczególnych obszarów funkcjonalnych lub produktów oraz dopasowanie ich do istniejącej w towarzystwie ubezpieczeniowym architektury systemowej.

Comarch Life Insurance jest kompleksowym rozwiązaniem informatycznym przeznaczonym dla towarzystw ubezpieczeniowych na życie. System wspiera procesy zachodzące w towarzystwie ubezpieczeniowym, może także zostać dopasowany do istniejącej architektury systemowej. Wdrożenie Comarch Life Insurance umożliwia kompleksowe i spójne zarządzanie biznesem ubezpieczeniowym. Dodatkowo, duża elastyczność systemu pozwala na optymalizację działalności towarzystwa oraz szybką reakcję na zmieniającą się potrzeby rynku.

Comarch Health Insurance to stabilne i wydajne rozwiązanie umożliwiające pełną obsługę polis zdrowotnych. System wspiera obsługę ubezpieczeń zdrowotnych i zapewnia komunikację ze świadczeniodawcami usług medycznych.

Comarch Insurance Claims jest elastycznym rozwiązaniem, obsługującym wszystkie typy spraw roszczeniowych dla pełnej gamy produktów ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń dodatkowych. Funkcjonalność systemu obejmuje cały proces obsługi roszczeń. Rozwiązanie pomaga znacząco ograniczać koszty ponoszone na obsługę roszczeń poprzez automatyzację operacji oraz eliminację większości zadań opartych na papierowym obrocie dokumentów.

Comarch Insurance Front End to zestaw usług i aplikacji, z których zestawia się rozwiązanie optymalne dla klienta. Głównym zadaniem platformy jest realizacja strategii towarzystwa ubezpieczeniowego w zakresie wsparcia sprzedaży i obsługi klienta. Podstawową zaletą Comarch Insurance Front End jest łatwość dopasowania zakresu funkcjonalności do potrzeb biznesowych towarzystwa ubezpieczeniowego.

Comarch Insurance Net jest systemem *front-office*, składającym się z pakietu narzędzi i rozwiązań wspierających dystrybucję i obsługę produktów ubezpieczeniowych. Funkcjonalność rozwiązania wspiera zarówno działania agentów, pracowników oraz współpracowników towarzystwa, jak i działania podejmowane samodzielnie przez klienta indywidualnego. System umożliwia agentom wykonywanie symulacji ofertowych oraz sprawne i bezbłędne wypełnianie wniosku ubezpieczeniowego. Comarch Insurance Net pozwala na rejestrację zmian warunków zawartego ubezpieczenia, a także na zgłaszanie i śledzenie procesów szkodowych. Korzyścią dla klienta jest szybsza i bezpośrednia obsługa oraz możliwość podglądu statusu wniosku w portalu internetowym.

Comarch Internet Insurance udostępnia funkcjonalność ubezpieczeniowego rachunku internetowego. Umożliwia ubezpieczonym wykonywanie podstawowych operacji ubezpieczeniowych, począwszy od ofertowania i wykonania symulacji ubezpieczenia, poprzez składanie wniosków polisowych, szkodowych i roszczeniowych, aż po zarządzanie inwestycjami w ramach polis.

Comarch Debt Management jest kompleksowym rozwiązaniem do zarządzania wierzytelnościami, kierowanym do różnorodnych firm oraz instytucji finansowych, które w ramach działalności prowadzą postępowania upominawcze, sądowe oraz egzekucyjne i wymieniają dane ze współpracującymi podmiotami zewnętrznymi. System Comarch Debt Management zapewnia efektywne odzyskiwanie przeterminowanych należności, między innymi poprzez wszechstronne wsparcie wielokanałowego kontaktu z dłużnikiem (telefon, SMS, email) i organizację pracy zespołów windykacyjnych z uwzględnieniem priorytetów obsługiwanych spraw. Efektem wdrożenia systemu jest znacząca korzyść dla klienta płynąca ze wzrostu ściągальności należności.

Comarch Insurance Data Warehouse to dedykowana hurtownia danych ubezpieczeniowych. Rozwiązanie dostarcza uporządkowane i zrozumiałe dane wspomagające sprawozdawczość wewnętrzną i zewnętrzną. Zadaniem hurtowni jest przygotowanie i udostępnienie osobom uprawnionym informacji koniecznej dla sprawnego podejmowania decyzji na różnych szczeblach zarządzania towarzystwem ubezpieczeniowym.

Comarch Insurance Scoring to system oparty na elastycznym i definiowalnym automacie regułowym, oceniającym różnego rodzaju obiekty (m.in. *underwriting* wniosków, klientów). System Comarch Insurance Scoring jest odpowiedzią na wzrastające potrzeby automatyzacji procesów oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

Comarch Mobile Insurance to rozwiązanie wspierające towarzystwa w wykorzystaniu urządzeń mobilnych w działalności ubezpieczeniowej. System oferuje bogatą funkcjonalność przeznaczoną dla 3 różnych grup odbiorców: agentów, likwidatorów szkód oraz klientów. Udostępnienie ubezpieczonym Comarch Mobile Insurance daje przewagę konkurencyjną oraz zapewnia efektywne wsparcie komunikacji z klientami.

Comarch CentralLog jest kompleksowym rozwiązaniem służącym do zarządzania informacją bezpieczeństwa generowaną przez infrastrukturę IT przedsiębiorstwa. Zawiera narzędzia służące do centralizacji, analizy i archiwizacji informacji audytowych, generowanych przez rozmaite systemy i aplikacje zarówno powiązane z bezpieczeństwem, jak i niezależne (na przykład bazy danych).

Comarch MobileID jest nową metodą uwierzytelniania i autoryzacji opartą na telefonii komórkowej, łączącą w jednym rozwiązaniu pewność, łatwość użycia, niską cenę i zaawansowanie techniczne. Rozwiązanie dostępne jest jako odrębny produkt lub też w integracji z Comarch Security Access Manager DRACO.

Comarch Security Access Manager DRACO jest rozwiązaniem zapewniającym identyfikację, uwierzytelnianie, autoryzację oraz rozliczalność zgodnie z najnowszymi tendencjami w dziedzinie bezpieczeństwa, a także indywidualnymi potrzebami klienta. Zakres funkcjonalny DRACO obejmuje szereg obszarów zarządzania użytkownikami, ich uprawnieniami i dostępem do zasobów chronionych.

Comarch MobilePKI jest rozwiązaniem wspierającym uwierzytelnienie oraz autoryzację za pomocą technologii mobilnych. Umożliwia korzystanie z pełnej infrastruktury Klucza Publicznego (PKI) na telefonach komórkowych z wykorzystaniem karty SIM.

Comarch SecureAdmin - system monitorowania aktywności użytkowników działający w sposób przezroczysty na poziomie warstwy sieciowej (analiza pasywna i aktywna). Oznacza to, że wdrożenie systemu Comarch SecureAdmin nie wymaga modyfikacji ani rekonfiguracji istniejących aplikacji lub systemów, a jego obecność nie jest widoczna dla użytkowników.

System Comarch SOPEL (System Obsługi Podpisu Elektronicznego) jest kompletną implementacją bezpiecznego urządzenia służącego do weryfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego oraz bezpiecznego oprogramowania do składania podpisu elektronicznego zgodnie z Ustawą o Podpisie Elektronicznym.

Comarch SafeDesktop to rozwiązanie zabezpieczające stacje użytkowników końcowych systemów IT. Comarch SafeDesktop pozwala na uzyskanie wielorakich funkcjonalności przy użyciu kart mikroprocesorowych oraz tokenów USB w heterogenicznych środowiskach, m. in. na platformach MS Windows 98SE/Me/2000/XP/2003/Vista/7 oraz Linux.

Comarch SmartCard jest mikroprocesorową kartą kryptograficzną opartą na technologii Java, służącą do bezpiecznego przechowywania informacji wrażliwych, takich jak klucze kryptograficzne i hasła. Karty wykorzystywane są przede wszystkim w systemach PKI (Infrastruktury Klucza Publicznego) oraz w instytucjach bankowych, gdzie wymagane jest szczególne bezpieczeństwo np. przy wykonywaniu transakcji przez klientów. Bezpieczeństwo zapewnia wykorzystanie kryptografii asymetrycznej oraz fakt, że klucz prywatny, używany do podpisu transakcji nigdy nie opuszcza karty mikroprocesorowej (jest generowany na karcie i nie można go w żaden sposób skopiować), z kolei PIN do karty zna tylko jej właściciel.

Comarch SmartCard Bio umożliwia zastosowanie odcisku palca jako elementu zabezpieczającego dostęp do klucza prywatnego przechowywanego na karcie kryptograficznej.

Comarch SmartToken to rozwiązanie bazujące w części sprzętowej na tokenach USB, łączących cechy karty mikroprocesorowej kryptograficznej i czytnika kart w jednym urządzeniu. Część programowa, łącznie z oprogramowaniem wewnętrznym tokenu jest autorstwa Comarch.

Comarch T-Pro to urządzenie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem realizującym ataki typu ManInTheBrowser czy programy *keylogger*.

Comarch SmartCard Workshop służy do zarządzania cyklem życia kart oraz tokenów kryptograficznych. Oprócz podstawowej funkcjonalności związanej z realizacją procesu *workflow* oraz raportowania bieżącego stanu poszczególnych kart wydanych w systemie, rozwiązanie umożliwia również pełną integrację z oferowanym systemem Comarch CertificateAuthority.

Comarch CertificateAuthority umożliwia pełną implementację systemu opartego na Infrastrukturze Klucza Publicznego (PKI), w tym wydawanie certyfikatów zabezpieczających pocztę, serwery WWW, kanały komunikacyjne, uwierzytelnianie i autoryzację użytkowników. Jest rozwiązaniem do obsługi certyfikatu w całym cyklu jego życia - od złożenia wniosku po wygaśnięcie lub unieważnienie.

SEKTOR PRZEDSIĘBIORSTW I FIRM HANDLOWO-USŁUGOWYCH

Comarch Campaign Management to system wspierający cały cykl zarządzania kampaniami marketingowymi: od planowania, poprzez testy, realizację, modyfikację, po badanie efektywności. System pozwala dotrzeć do wybranej grupy klientów o precyzyjnie określonym profilu, we właściwym czasie, z właściwą informacją i przez właściwy kanał komunikacji.

Comarch CRM Sales Management zapewnia całościową obsługę relacji z klientami od momentu akcji akwizycyjnej, poprzez uruchamianie programów sprzedażowych (*cross-selling* oraz *up-selling*), budowanie programów lojalnościowych, do etapu zakończenia współpracy. System zawiera funkcjonalność zarówno dla sprzedawców pracujących przy bezpośredniej obsłudze klienta (Aplikacja Sprzedawcy), jak i pracowników *back-office* odpowiedzialnych za zarządzanie procesem sprzedaży (Aplikacja Centralna: przygotowanie informacji dla sprzedawców, opracowywanie polityki cenowej, budowanie planów sprzedażowych, monitorowanie sprzedaży i analizowanie raportów z wynikami, etc.).

Comarch Loyalty Management jest zaawansowanym zestawem aplikacji biznesowych o szerokiej funkcjonalności, przeznaczonym zarówno dla prostych, jak i zaawansowanych programów lojalnościowych. System wyróżnia się elastycznością, ergonomicznym interfejsem użytkownika i łatwością operacji. Skalowalna architektura gwarantuje dopasowanie rozwoju programu lojalnościowego do tempa rozwoju firmy.

Comarch INFOSTORE ECM to narzędzie z obszaru *Enterprise Content Management*, które w kompleksowy sposób pozwala zapanować nad kapitałem informacyjnym przedsiębiorstwa zgromadzonym w dokumentach biznesowych. Uniwersalne narzędzie zapewnia przechwytywanie i archiwizację dowolnych dokumentów, prace na nich, bezpiecznie wyszukiwanie oraz wsparcie procesów biznesowych z nimi skojarzonych.

Comarch ECM Professional Services to grupa usług doradczych, wdrożeniowych oraz suportowych z obszaru *Enterprise Content Management* dla klientów posiadających lub wdrażających rozwiązania zbudowane o produkty IBM FileNet.

Comarch Content Management System to system do zarządzania treścią i strukturą portalu. Oferuje zestaw narzędzi umożliwiających zdalną aktualizację i zarządzanie serwisem WWW.

Comarch Business Intelligence to nowoczesne rozwiązanie informatyczne oparte na technologii hurtowni danych. Jego podstawową rolą jest dostarczenie uporządkowanej i zrozumiałej informacji wspomagającej podejmowanie decyzji na różnych szczeblach zarządzania firmy. Comarch Business Intelligence umożliwia wybór i zastosowanie różnych obszarów analiz w zależności od potrzeb użytkownika, np.: sprzedaż, finanse, controlling i inne.

ECOD - rozwiązania Comarch w obszarze EDI (*Electronic Data Interchange*) i wsparcia sprzedaży. W obszarze zarządzania kanałami sprzedaży Comarch oferuje systemy ECOD: Operator, Archiwum, eDOC24, Tracker, Data Share, EMCS, ECOD SA2 Produkty, Agent 2.0, Dystrybucja, Business Portal.

Comarch ECOD Operator to kompleksowe rozwiązanie typu EDI (*Electronic Document Interchange*), umożliwiające automatyczną wymianę informacji i dokumentów handlowych, np. zamówień, faktur czy raportów sprzedaży w formie zgodnego z powszechnymi standardami dokumentu elektronicznego (GS1). W zależności od potrzeb danej firmy, rozwiązanie umożliwia wymianę dokumentów poprzez aplikację webową (Comarch ECOD WWW) jak również integrację z różnymi systemami informatycznymi.

Comarch ECOD Archiwum jest modułem służącym do przechowywania dokumentów elektronicznych (e-archiwum). Comarch ECOD Archiwum przechowuje nie tylko e-faktury, ale również pozwala na ewidencjonowanie dowolnych typów dokumentów, np. zamówienia, awiza wysyłki, potwierdzenia dostawy. Funkcjonalność aplikacji umożliwia, między innymi, wyszukiwanie historycznych dokumentów według różnorodnych kryteriów i podgląd do ich wersji czytelnej, jak również monitorowanie operacji na tych dokumentach w zależności od nadanych praw użytkownika.

Comarch ECOD eDOC24 to rozwiązanie zaprojektowane do obsługi faktur (oraz innych typów dokumentów elektronicznych) w technologii podpisu cyfrowego. W ramach usługi Comarch ECOD eDOC24 nasi klienci otrzymują narzędzie wspierające zarówno proces wystawiania dokumentów elektronicznych (obsługa podpisu elektronicznego po stronie Wystawcy lub upoważnionego pracownika Comarch), jak również proces udostępniania dokumentów do Odbiorcy (różnorodne kanały komunikacyjne), a także proces archiwizacji dokumentów przez ustawowy okres (archiwizacja dokumentów dla Wystawcy jak i Odbiorcy).

Comarch ECOD Data Share to narzędzie umożliwiające klientom przesyłającym dokumenty elektroniczne za pomocą platformy Comarch ECOD Operator na swobodne wykorzystanie informacji zawartych w tych dokumentach. Aplikacja pozwala na szybki dostęp do kluczowej informacji (np. poziomie dostaw, przepływie dokumentów powiązanych).

Comarch ECOD Tracker to rozwiązanie, które umożliwia bieżącą kontrolę ruchu dokumentów elektronicznych wymienianych z partnerami biznesowymi.

Comarch ECOD SA2 Produkty to wspólne rozwiązanie dostarczane przez Comarch oraz SA2 Worldsinc Polska, umożliwiające globalną synchronizację danych produktowych pomiędzy producentami a sieciami handlowymi za pośrednictwem Globalnej Sieci Synchronizacji Danych (*Global Data Synchronization Network – GDSN*).

Comarch ECOD EMCS to moduł pozwalający na efektywną integrację z systemem EMCS PL (ang. Excise Movement and Control System) – skierowany jest do podmiotów uczestniczących w przemieszczaniu wyrobów akcyzowych (np. wyroby alkoholowe, tytoniowe, energetyczne) w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. Wykorzystanie modułu Comarch ECOD EMCS umożliwia wymianę kilkunastu komunikatów, które są niezbędne w wymianie produktów akcyzowych (m.in. dokument e-AD, projekt e-AD, anulowanie e-AD, raport odbioru).

Comarch ECOD Agent 2.0 to kompleksowy system wsparcia sprzedaży klasy SFA, zapewniający pełną obsługę punktu sprzedaży przez mobilnych pracowników terenowych.

Comarch ECOD Dystrybucja to usługa komunikacyjno-raportująca, która umożliwia codzienne, automatyczne raportowanie do producenta kluczowych informacji z tradycyjnego kanału sprzedaży.

Comarch ECOD Business Portal to platforma B2B zapewniająca kompleksową komunikację, raportowanie oraz realizację przez partnerów biznesowych działań związanych z merchandisingiem i sprzedażą.

Comarch Security Management pozwala na stworzenie, rozwijanie i zarządzanie polityką bezpieczeństwa dla wszystkich sieci i urządzeń używanych niezależnie od lokalizacji i architektury. Oprócz tego rozwiązania Comarch posiada pełny zakres produktów obejmujący legalizację i uwierzytelnianie, infrastrukturę klucza publicznego oraz zarządzanie bezpieczeństwem i treścią.

Comarch ALTUM – pierwsza inteligentna platforma ERP, kompleksowo wspierająca wszystkie kluczowe procesy biznesowe w średnich i dużych firmach handlowych, usługowych oraz sieciach handlowych. Rozwiązanie dostosowane do potrzeb rynku polskiego oraz rynków zagranicznych. System dostępny także w modelu usługowym (SaaS) – **Comarch iALTUM24**.

Comarch CDN XL – od lat najchętniej wybierany system klasy ERP w Polsce, z którego korzysta prawie 3700 firm z różnych branż. Rozwiązanie spełnia specyficzne wymogi przedsiębiorstw produkcyjnych, a także firm handlowych oraz zajmujących się działalnością usługowo-serwisową. System dostępny także w modelu usługowym (SaaS) – **Comarch CDN iXL24**.

Comarch OPT!MA – program obsługujący sprzedaż, zarządzanie, prowadzenie księgowości oraz kadr i płac. Przeznaczony dla mikro, małych i średnich firm o różnym profilu działalności. Wraz z dodatkowym modułem Biuro Rachunkowe oraz portalem Społeczności Biur Rachunkowych iKsięgowość24, Comarch OPT!MA stanowi narzędzie do prowadzenia i promocji biur rachunkowych oraz kancelarii doradztwa podatkowego. Program dostępny także w modelu usługowym (SaaS) – **Comarch iOPT!MA24**.

iFaktury24 – nowoczesna aplikacja do fakturowania online, prowadzenia magazynu oraz uproszczonej księgowości, udostępniana poprzez przeglądarkę internetową. Rozwiązanie dedykowane mikro i małym firmom. Program dostępny wyłącznie w modelu usługowym (SaaS).

Comarch Retail – samodzielny system do prowadzenia sprzedaży detalicznej, pozwalający na sprawne i kompleksowe zarządzanie siecią handlu detalicznego, począwszy od jej centrali, poprzez zaplecze sklepu, aż po punkt sprzedaży (POS).

Comarch Mobile – aplikacja umożliwiająca pracę na urządzeniach mobilnych (smartfon, telefon komórkowy, kolektor danych). Rozwiązanie wspiera pracę menadżerów, sprzedawców oraz magazynierów.

Comarch Business Intelligence – system oparty na technologii hurtowni danych, przeznaczony dla dużych i średnich firm oraz korporacji międzynarodowych. Rozwiązanie wspiera procesy decyzyjne oraz obsługę zadań związanych z raportowaniem. Wspomaga następujące branże: instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, FMCG, usługi oraz produkcja.

iBard24 Backup Online – narzędzie do backupu i archiwizacji danych online, umożliwiające dostęp do plików z dowolnego miejsca na świecie, 24 godziny na dobę. Dane przechowywane są w Comarch Data Center lub w opcji iBard24 BOX na serwerach klienta. Służy również do archiwizacji baz danych Comarch ERP.

iKsięgowość24 – obsługa rachunkowo-księgowa dla przedsiębiorstw, realizowana przez biura rachunkowe korzystające z Comarch OPT!MA oraz Comarch iOPT!MA24.

Comarch iSklep24 – aplikacja sklepu internetowego w pełni zintegrowana z systemami do zarządzania Comarch ERP, współpracująca z porównywarkami cen, zintegrowana z Allegro oraz iMall24, z serwisami płatności internetowych, z systemami ratalnymi, umożliwiającą sprzedaż na Facebooku.

iMall24.pl – pierwsza w Polsce internetowa galeria handlowa, umożliwiającą sprzedaż w Internecie wprost z systemu fakturująco-magazynowego wykorzystywanego przez przedsiębiorstwa. Swoje produkty oferować może w niej każda firma posiadająca oprogramowanie do zarządzania Comarch.

SEKTOR ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Rozwiązania dla Administracji Publicznej

Comarch specjalizuje się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji nowoczesnych systemów informatycznych dla administracji publicznej i firm oraz instytucji z sektora publicznego. Firma posiada również doświadczenia w tworzeniu kompleksowych rozwiązań „pod klucz” oraz w rozbudowie infrastruktury sprzętowo-sieciowej. Mając na uwadze przemiany zachodzące w polskiej administracji publicznej, Comarch stworzył szereg rozwiązań typu e-government, które mają za zadanie spełnianie potrzeb specyficznych dla jednostek sektora publicznego. Rozwiązania Comarch są opracowywane w oparciu o najnowocześniejsze międzynarodowe standardy, a w ich implementacji bierze udział kadra złożona z najwyższej klasy specjalistów. Do najważniejszych rozwiązań wdrażanych w sektorze administracji publicznej należą:

Comarch Semiramis

Comarch Semiramis to zintegrowany system klasy ERP II przeznaczony do wspierania procesów biznesowych w przedsiębiorstwach. System został stworzony w technologii Java, co gwarantuje możliwość pracy z wykorzystaniem różnych baz danych i systemów operacyjnych oraz pracę w architekturze trójwarstwowej. Comarch Semiramis posiada dedykowane frameworki (grupy funkcjonalności) do obsługi procesów produkcyjnych, logistycznych, sprzedażowych, oraz finansowo – księgowych. System posiada wbudowaną hurtownię danych.

Comarch Workflow

Wspiera elektroniczny (i papierowy) obieg dokumentów w przedsiębiorstwach i instytucjach (stworzono wersje branżowe specjalizowane dla poszczególnych podmiotów).

Comarch Portal

Autorski system CMS (Content Management System) umożliwia nie tylko tworzenie i publikację treści w serwisach www ale również zaawansowane zarządzanie treścią i komunikacją. System umożliwia zarządzanie plikami multimedialnymi i obsługę e-learningu, - a dzięki tematycznym video czatom i forum oraz opcji FAQ - w szerokim zakresie wspiera wymianę informacji z otoczeniem.

Comarch e-Investor

To narzędzie do obsługi inwestorów (zarówno osób fizycznych, instytucji jak i przedsiębiorstw). System oferowany jednostkom samorządu terytorialnego i agencjom inwestycyjnym jest wykorzystywany w wielu dziedzinach sfery inwestycyjnej (informacyjnej, badawczej, organizacyjnej, przestrzennej i transportowej).

Comarch e-Turysta

To platforma wspierająca promocję miejsc i regionów atrakcyjnych turystycznie. Interaktywne mapy (powiązane z mapami GPS) mogą zawierać wizualizacje szlaków turystycznych, opisy punktów gastronomicznych, noclegowych i miejsc aktywnego wypoczynku, a także serwis pogodowy. Poza funkcją informacyjną system może umożliwiać rezerwację rozmaitych usług (w tym przewodników wycieczek, specjalnych atrakcji, oraz obsługi w wybranych językach) dla turystów indywidualnych i grup, prezentację lokalnych atrakcji (w tym w 3D).

Comarch Egeria

Zintegrowany System Informatyczny klasy ERP wspierający zarządzanie organizacją i podejmowanie decyzji. Cechuje go duża konfigurowalność i elastyczność, co pozwala na dostosowanie do indywidualnych potrzeb każdego klienta.

System oferowany w różnych typach przedsiębiorstw i instytucji (Administracja rządowa i samorządowa, Utilities, Służba zdrowia etc.)

Comarch Egeria Edukacja

To zintegrowane narzędzie do obsługi procesów realizowanych przez Uczelnie Wyższe. System składa się z części FrontOffice – wspierającej procesy dydaktyczne, obsługę spraw studenckich i naukowych, oraz z BackOffice – części odpowiedzialnej za obsługę procesów księgowych, magazynowych, kadrowych i innych związanych z administrowaniem uczelnią wyższą. System jest wyposażony w rozbudowane narzędzia raportujące.

Comarch Egeria Leasing

To zintegrowany system informatyczny wspierający firmy świadczące usługi finansowe (w tym leasingowe). System wspiera sprzedaż produktów finansowych kalkulatorami, szablonami i narzędziami pozwalającymi na indywidualizowanie oferty i jej dostosowanie do zmieniających się wymogów rynkowych.

Comarch Rejestracja Nakładów Pracy

Służy do planowania oraz deklaracji czasu pracy (również do rejestracji obecności). System pozwala na planowanie zadań pracowników oraz ewidencję rzeczywistych obecności pracowników i realizacji powierzonych zadań.

Comarch E-Urząd

Comarch E-Urząd jest platformą usług publicznych on-line zawierającą zestaw modułów pozwalających na realizację zadań stawianych jednostce samorządu administracji publicznej przez ustawodawcę. Intuicyjne narzędzia umożliwiają samodzielne zarządzanie aplikacją, zapewniając wsparcie procesów tworzenia i publikacji treści. Na Comarch E-Urząd składają się m.in. następujące moduły: Cyfrowy Urząd, Biuletyn Informacji Publicznej, Portal Informacyjny, Intranet.

Comarch Centralna Baza Odczytów dla spółek obrotu mediów oraz odbiorców rozproszonych.

Jest rozwiązaniem przeznaczonym dla spółek obrotu energią elektryczną, spółek ciepłowniczych, gazowniczych, wodociągowych oraz dla odbiorców rozproszonych. Zapewnia szybki dostęp do danych odczytowych pobieranych z różnych źródeł (np. spółki dystrybucji, Niezależny Operator Pomiarów), śledzenie poboru mediów oraz wielopłaszczyznową analizę otrzymanych danych. Dane zawarte w systemie stanowią wiarygodną podstawę do rozliczania odbiorców, planowania zakupów oraz prowadzenia proaktywnych działań handlowych. System wspomaga prognozowanie zapotrzebowania, analizy taryf oraz segmentację klientów pod kątem ich struktury zużycia.

Comarch Centralna Baza Odczytów dla spółek dystrybucji mediów.

System zapewnia przedsiębiorstwom realizację funkcji operatora pomiarów. Dostarcza szereg automatycznych mechanizmów akwizycji danych odczytowych z różnych źródeł, ich weryfikacji, uzupełniania, udostępniania oraz wielowymiarowej analizy. Pozwala na łatwą integrację z już działającymi w przedsiębiorstwie systemami bilingowymi, systemami zarządzania majątkiem sieciowym oraz innymi systemami istotnymi w jego działalności. Rozwiązanie pozwala na zarządzanie odczytami zarówno z liczników energii elektrycznej oraz liczników innych mediów, w tym wody, ciepła, gazu.

Comarch System Zarządzania Majątkiem Sieciowym

To rozwiązanie przeznaczone dla przedsiębiorstw sieciowych, takich jak spółki dystrybucji energii elektrycznej, spółki dystrybucji gazu, spółki wodno-kanalizacyjne. System zapewnia kompletną ewidencję i zarządzanie danymi o całej infrastrukturze sieciowej przedsiębiorstwa oraz usprawnienia realizację głównych procesów biznesowych, takich jak np. przyłączanie odbiorców, planowanie i realizacji inwestycji i remontów, eksploatacja sieci, czy obsługa zgłoszeń, reklamacji sieciowych, zdarzeń awaryjnych, wyłączeń.

Comarch IT Cost & Risk Analysis

Comarch ICRA to narzędzie umożliwiające określenie całkowitych kosztów informatyzacji oraz zestawienia z kosztami braku wsparcia. System pozwala na obliczenie kosztów oraz ryzyka związanego z migracją wsparcia procesów biznesowych. Oferuje ocenę wskaźników ekonomicznych związanych z opłacalnością informatyzacji ROI, NPV, IRR. Pozwala też na przedstawienie wyników symulacji dla procesów, systemów oraz całych modeli informatyzacji

Comarch Business Intelligence

Budowane przez Comarch tematyczne hurtownie danych obejmują różnorodne zakresy danych i realizują rozmaite cele. Tworzyliśmy hurtownie będące bazami wiedzy, narzędzia analizujące dane medyczne, finansowe, oraz wspierające działalność biznesową. Nasze rozwiązania szczególnie sprawdzają się w przypadku zarządzania dużymi wolumenami danych, pochodzących z wielu systemów i lokalizacji.

Comarch Database Archive

To narzędzie wykorzystywane w celu optymalizacji danych archiwizowanych i planowego zarządzania tymi danymi. System umożliwia tworzenie nowych partycji danych poprzez wydzielenie ich z partycji aktywnych i odpowiednią przebudowę struktur bazodanowych, odłączanie i archiwizację partycji, autoryzacje usunięć i przywracanie danych.

USŁUGI INFORMATYCZNE

Strategicznym punktem działalności Comarch jest wykorzystywanie doświadczenia i wiedzy pracowników firmy poprzez świadczenie pełnego zakresu usług informatycznych – od konsultingu, poprzez wdrożenia indywidualnych rozwiązań, do outsourcingu. Usługi świadczone przez Comarch to szczególnie ważny i skuteczny sposób wykorzystania kompetencji pracowników firmy. Realizacja wielu projektów programistycznych i integracyjnych pozwoliła firmie na zebranie unikalnego doświadczenia i stworzenie wyjątkowego zespołu ludzi. Doświadczenie to potwierdzają liczne certyfikaty i upoważnienia wiodących dostawców rozwiązań IT. Szeroka gama usług informatycznych Comarch świadczona jest w sposób wysoce kompetentny i niezawodny. Do najważniejszych usług świadczonych przez Comarch należą:

CRM & Marketing – głównym celem stosowania rozwiązań tej klasy jest wsparcie działań marketingowych i relacji z klientem w branży detalicznej oraz w sektorze transportu i turystyki, **CRM & Marketing** dzieli się na **Comarch Retail EMM** oraz **Comarch Travel CRM**.

Rozwiązania do zarządzania działaniami marketingowymi

Comarch Retail EMM (Enterprise Marketing Management) jest kompleksową platformą wsparcia działań marketingowych i relacjami z klientem, stanowi część pakietu rozwiązań **Comarch CRM & Marketing**.

Comarch Loyalty Management to światowej jakości system do zarządzania programami lojalnościowymi różnej wielkości, zarówno multi-partnerskimi, jak i realizowanymi w modelu *stand-alone*. Comarch Loyalty Management to system sprawdzony w ponad 15 krajach i funkcjonujący w różnych branżach, takich jak: handel detaliczny, sieci paliwowe, bankowość i finanse, telekomunikacja.

Comarch Campaign Management to system przeznaczony do zarządzania wieloetapowymi kampaniami marketingowymi, automatyzacji procesów ich realizacji, monitoringu i analizy wyników poszczególnych akcji marketingowych.

Comarch Smart Analytics to system klasy Business Intelligence, który pozwala na zdobywanie i jednocześnie wykorzystanie informacji o klientach, ich zachowaniu czy upodobaniach.

Rozwiązania dla sektora transportu i turystyki

Comarch Travel CRM to grupa produktów dedykowana przedsiębiorstwom z sektora transportu i turystyki, obsługuje inicjatywy CRM tychże firm. W skład grupy wchodzi 5 pakietów które zostały opracowane pod kątem indywidualnych potrzeb branż linii lotniczych, portów lotniczych, sieci hotelowych, przewoźników kolejowych i sieci wypożyczalni aut: **Comarch Travel CRM Airline Suite, Comarch Travel CRM Airport Suite, Comarch Travel CRM Hotel Suite, Comarch Travel CRM Railway Suite, Comarch Travel CRM Car Rental Suite.**

Rozwiązania do zarządzania dokumentami i procesami

Comarch ECM (Enterprise Content Management) – głównym celem stosowania rozwiązań tej klasy jest efektywne zarządzanie informacją w firmie zgromadzoną w dokumentach niestrukturalnych (emaile, faksy, skany dokumentów papierowych, obrazy, dokumenty pakietów biurowych i projektowych) lub ustrukturyzowanych (dane, formularze) oraz optymalizacja procesów biznesowych.

Comarch ECM to kompleksowa platforma z ponad 20 letnią tradycją na rynkach Szwajcarii, Niemiec i Austrii rozwijana w ramach szwajcarsko-polskich prac badawczo-rozwojowych prowadzonych w Grupie Kapitałowej Comarch.

Comarch ECM Services – IBM Filenet to usługi związane konsultingiem, wsparciem, integracją oraz implementacją rozwiązań na platformie technologicznej Filenet.

Comarch ECM Services – MS Sharepoint to usługi związane konsultingiem, wsparciem oraz implementacją rozwiązań opartych na MS Sharepoint

Comarch EDI (Electronic Data Interchange) to platforma do szybkiej i bezpiecznej wymiany danych elektronicznych. obsługująca wsparcie dla wielu komunikatów w różnych formatach i pozwalająca zredukować koszty oraz zoptymalizować procesy biznesowe w krótkim czasie. W skład wchodzi m.in. moduły **Comarch EDI E-Fakturowanie, Tracking, Raportowanie, Finansowanie, EMCS, SA2 Produkty**

Rozwiązania do wsparcia sprzedaży i dystrybucji

Comarch SFA to kompleksowa platforma wsparcia sprzedaży dla organizacji handlowych. W ramach **Comarch SFA** oferujemy systemy **Mobile Sales Force Applications** oraz **Online Sales Support Applications.**

Mobile Sales Force Applications to profesjonalny system klasy Sales Force Automation zapewniający pełną obsługę punktu sprzedaży przez mobilnych pracowników terenowych.

Comarch SFA Online Sales Support Applications to wyrafinowana platforma B2B integrująca partnerów biznesowych – producentów, dystrybutorów i sklepy oraz zapewniająca wsparcie dla działów sprzedaży i marketingu organizacji handlowej.

Rozwiązania w ramach Infrastruktury IT

Comarch Outsourcing IT

W obszarze **Outsourcing IT** wyróżniamy dwie grupy produktowe, w ramach których realizujemy szeroki zakres usług ciągłych związanych z procesami IT oraz infrastrukturą IT klienta: **Comarch Outsourcing IT, Comarch Usługi Zarządzania.**

Comarch Integracja IT

W obszarze **Integracja IT** wyróżniamy trzy grupy produktowe, w ramach których realizujemy usługi wdrożeniowe i integracyjne oraz migracje i audyty: **Comarch Integracja Systemów, Comarch Audyty IT, Comarch Ciągłość Biznesu.**

Comarch IT Networks

Comarch Sieci WAN:

- **Comarch Network Managed Services** - usługa kompletnej infrastruktury sieciowej oferowanej w modelu pełnego lub częściowego outsourcingu
    - **CNMS Global Network** - usługa transmisji danych dedykowana klientom z branży Retail, głównie tych prowadzących całość lub część działalności w centrach handlowych
    - **CNMS Retail** - pakiet dodatkowych usług w obszarze bezpieczeństwa dla Sieci WAN. CWS można zastosować zarówno w przypadku istniejących już sieci, jak również przy nowo wdrażanych rozwiązaniach
- Comarch WAN Security** - usługa sieci transmisji danych przeznaczona dla klientów, którzy mają oddziały rozproszone geograficznie w więcej niż jednym kraju

Comarch Sieci LAN

W ramach szerokiego wachlarza usług Comarch dostarcza również rozwiązanie w obszarze sieci LAN. W ramach rozwiązań z zakresu **Sieci LAN** Comarch oferuje: **Comarch Wifi, Comarch Campus LAN.**

Comarch Monitoring IT

Comarch Monitoring IT to wszechstronne rozwiązanie świetnie sprawdzające się jako wsparcie techniczne dla wszelkiego typu przedsiębiorstw i instytucji. Dzięki rozbudowanej funkcjonalności, zautomatyzowanemu i niezawodnemu systemowi służącemu do monitorowania środowiska IT oferowana przez nas usługa stanowi nieocenione wsparcie zarówno dla administratorów, jak i menadżerów IT.

Comarch Support & Maintenance

Support & Maintenance to rozwiązanie, którego głównym przesłaniem jest zapewnienie wsparcia i usługi serwisu pogwarancyjnego na najwyższym poziomie. Jest to usługa dedykowana klientom, u których infrastruktura sieciowa zbudowana została w oparciu o sprzęt Cisco.

Comarch Contact Center

W ofercie rozwiązań telekomunikacyjnych zawiera się szeroki wachlarz produktów, których głównym zadaniem jest usprawnienie komunikacji wewnątrz organizacji, z partnerami biznesowymi i klientami, są to m.in.: **Unified Communications, Comarch Contact Center, Comarch Contact Center as A Service, Telefonía IP, Comarch Interactive Suite.**

Comarch Data Center

Comarch świadczy usługi Data Center od 2001 roku. Wyróżnia nas najbardziej kompletna oferta na rynku i przemysłane rozwiązania. W latach 2001 - 2002 Comarch otworzył własne Data Center w Warszawie i Krakowie. Od tego czasu oferta Comarch Data Center jest ciągle rozszerzana, zostały wprowadzone nowe usługi, obecnie są budowane nowe ośrodki DC za granicą (Niemcy, Francja itp.), wynajmujemy również zewnętrzne DC w innych krajach (USA). **Comarch Data Center to: Kolokacja (Server Housing), Hosting (PaaS), Comarch Cloud Computing (Wirtualna Platforma), SaaS, DRC.**

Comarch Bezpieczeństwo IT

Osobną kategorię stanowią rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa IT. Każda firma potrzebuje bezpiecznych, niezawodnych rozwiązań, ponieważ gwarancja bezpieczeństwa IT jest niezbędna do prawidłowego prowadzenia działań biznesowych. Comarch oferuje rozwiązania w zakresie monitoringu i zabezpieczenia systemów IT przed zagrożeniami zarówno zewnętrznymi, jak i wewnętrznymi: **Comarch Bezpieczny Internet, Comarch Ochrona Stacji, Comarch DLP, Comarch Zarządzanie Bezpieczeństwem, Comarch Mobilny Biznes.**

4. Pozycja Spółki na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Comarch S.A. systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Spółki jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne, ze względu na ich uniwersalny charakter, są oferowane do każdej grupy odbiorców. Oferta Comarch S.A. przeznaczona jest zarówno dla podmiotów z rynku polskiego jak i klientów zagranicznych. Obecnie jednym z głównych celów strategicznych Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej. Sprzedaż Spółki jest mocno zdwersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W 2011 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10 % całkowitej sprzedaży Comarch S.A.

Ze względu na specyfikę branży, w której działa Comarch S.A., jako główne źródła zaopatrzenia należy uznać międzynarodowe koncerny, będące producentami sprzętu komputerowego, aplikacji bazodanowych oraz narzędzi programistycznych, polskie oddziały i przedstawicielstwa tych koncernów oraz polskie firmy dystrybucyjne oraz podwykonawców systemów IT. W 2011 roku żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10 % przychodów ze sprzedaży Comarch S.A.

5. Struktura sprzedaży

5.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna (w tys. zł)

	2011	%	2010	%	2009	%
Kraj	396 836	69,9%	427 088	76,3%	405 659	81,9%
Eksport	170 837	30,1%	132 365	23,7%	89 853	18,1%
Przychody ze sprzedaży	567 673	100,0%	559 453	100,0%	495 512	100,0%

W 2011 roku przychody ze sprzedaży Comarch SA wzrosły o 8,2 mln zł, tj. o 1,5 %, co jest głównie rezultatem wzrostu sprzedaży zagranicznej o 38,5 mln zł, tj. o 29,1 % w porównaniu do ubiegłego roku. Eksport wzrósł w wyniku pozyskania nowych znaczących odbiorców zagranicznych bezpośrednio przez Spółkę jak również w wyniku większej ilości zleceń otrzymanych od spółek zależnych Grupy Comarch, dotyczących realizacji części kontraktów zagranicznych. Sprzedaż krajowa spadła o 30,3 mln zł, tj. 7,1 %. Bardzo istotny wpływ na przychody i wyniki Comarch S.A. w trzecim i czwartym kwartale 2011 roku miało osłabienie się polskiej waluty PLN w stosunku do walut EUR i USD. Wycena bilansowa niezrealizowanych różnic kursowych na dzień 31 grudnia 2011 roku zwiększyła wynik finansowy Comarch S.A. osiągnięty w 2011 roku o 13,9 mln zł. Struktura geograficzna sprzedaży pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

5.2. Przychody ze sprzedaży - struktura wg odbiorców (w tys. zł)

	2011	%	2010	%	2009	%
Telekomunikacja, Media, IT	158 249	27,9%	137 489	24,6%	109 498	22,1%
Finanse i Bankowość	120 148	21,2%	129 546	23,2%	110 624	22,3%
Handel i Usługi	61 540	10,8%	86 886	15,5%	49 073	9,9%
Przemysł & Utilities	58 580	10,3%	67 140	12,0%	104 957	21,2%
Sektor publiczny	90 214	15,9%	65 543	11,7%	58 341	11,8%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	72 566	12,8%	67 547	12,1%	58 165	11,7%
Pozostałe	6 376	1,1%	5 302	0,9%	4 854	1,0%
Przychody ze sprzedaży	567 673	100,0%	559 453	100,0%	495 512	100,0%

W 2011 roku nastąpiła znaczna zmiana w strukturze sprzedaży wg odbiorców. W porównaniu z 2010 rokiem znacząco spadła (o 25,3 mln zł, tj. o 29,2 %) sprzedaż do klientów w sektorze Handel i Usługi, spadł także jej udział w sprzedaży ogółem z 15,5 % do 10,8 % w 2011 roku. Taka sytuacja jest efektem jednorazowej dostawy oprogramowania obcego o dużej wartości, zrealizowanej w czwartym kwartale

2010 roku. Wzrosła sprzedaż do klientów w sektorach Telekomunikacja, Media, IT (o 20,8 mln zł, tj. o 15,1 %) i sektora publicznego (o 24,7 mln zł, tj. 37,6 %). Równolegle wzrósł także ich udział w strukturze wg odbiorców w stosunku do ubiegłego roku. Sprzedaż do klientów z sektora MSP również odnotowała wzrost (o 5 mln zł, tj. 7,4 %), ale jej udział pozostał na ubiegłorocznym poziomie. Spadek wartości sprzedaży (o 9,4 mln zł, tj. o 7,3 %) wystąpił w sprzedaży do sektora Finanse i Bankowość oraz do sektora Przemysł & Utilities (o 8,6 mln zł, tj. 12,7 %), ich udział lekko spadł w stosunku do ubiegłego roku.

Na przestrzeni całego roku 2011 struktura sprzedaży wg odbiorców utrzymywała się na stabilnym poziomie. Zaobserwować można stale rosnący udział sprzedaży do sektora Telekomunikacja, Media, IT. Ponadto nieco większa sprzedaż do sektora publicznego odnotowana w trzecim i czwartym kwartale jest wynikiem zakończenia realizacji zwiększonej ilości projektów informatycznych dla klientów z tego sektora.

5.3. Przychody ze sprzedaży - struktura wg rodzaju (tys. zł)

	2011	%	2010	%	2009	%
Usługi	391 682	69,0%	370 951	66,3%	324 322	65,5%
Oprogramowanie własne	90 665	16,0%	74 114	13,2%	60 075	12,1%
Oprogramowanie obce	50 451	8,9%	74 889	13,4%	88 586	17,9%
Sprzęt komputerowy	28 708	5,0%	33 338	6,0%	18 482	3,7%
Pozostałe	6 167	1,1%	6 161	1,1%	4 047	0,8%
Przychody ze sprzedaży	567 673	100,0%	559 453	100,0%	495 512	100,0%

Sprzedaż usług informatycznych stanowi największą i stale rosnącą część przychodów ze sprzedaży Comarch SA. W 2011 roku jej wartość wzrosła o 20,7 mln zł, tj. o 5,6 % w porównaniu do 2010 roku i stanowiła 69 % całości przychodów ze sprzedaży. Wzrost odnotowała także sprzedaż oprogramowania własnego Comarch (wzrost o 16,6 mln zł, czyli o 22,3 %). Spadła natomiast sprzedaż oprogramowania obcego (o 24,4 mln zł, tj. o 32,6 %). Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego spadły o 4,6 mln zł, czyli o 13,9 %. Na przestrzeni całego roku 2011 struktura sprzedaży wg rodzaju utrzymywała się na stabilnym poziomie.

6. Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa emitenta

6.1. Czynniki wewnętrzne

- wzrost sprzedaży eksportowej i znaczenia działalności zagranicznej;
- pozycja i renoma Comarch S.A. mająca wpływ na charakter pozyskiwanych klientów;
- działalność Comarch S.A. w specjalnej strefie ekonomicznej w Krakowie;
- znaczący udział produktów standardowych (powtarzalnych) w sprzedaży, co oznacza:
  - niższe koszty, w szczególności koszty zmienne związane z pojedynczym kontraktem,
  - możliwość znacznego zwiększenia rentowności jednostkowego kontraktu przy jednoczesnym obniżeniu obciążenia klienta (opłaty licencyjne),
  - szersza i bardziej zdyspersyfikowana klientela oznaczająca większą skalę działalności;
- atrakcyjna polityka szkoleniowa oraz atrakcyjne warunki pracy oferowane pracownikom Spółki;
- zwiększenie rozpoznawalności marki Comarch wśród potencjalnych klientów poprzez prowadzone akcje marketingowe, w tym marketing sportowy (MKS Cracovia SSA, TSV 1860 Monachium, AS Nancy);
- konieczność dokonywania ciągłych inwestycji w kapitał ludzki celem utrzymania konkurencyjności firmy w kolejnych latach;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych przeznaczanych na działalność badawczo-rozwojową oraz rozwój nowych produktów i usług informatycznych;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych związanych z rozbudową zaplecza produkcyjnego w Polsce i za granicą (inwestycje rzeczowe) oraz z ekspansją na rynkach zagranicznych (inwestycje kapitałowe).

6.2. Czynniki zewnętrzne

- a) wzrost wymagań stawianych systemom informatycznym przez klientów. Zwiększa się zapotrzebowanie na duże, złożone systemy informatyczne dedykowane dla poszczególnych użytkowników. Stawia to w lepszej sytuacji większe spółki IT, takie jak Comarch S.A., które oferują szereg różnych technologii i produktów i są w stanie dostarczyć zaawansowane technologicznie rozwiązania;
- b) rozwój bankowości internetowej i upowszechnienia Internetu jako nowego kanału dystrybucyjnego produktów finansowych;
- c) zmiana modeli biznesowych w wielu branżach oraz zmiana strategii biznesowych wielu firm związana z postępem technicznym i rozwojem gospodarczym, co kształtuje popyt na nowe systemy informatyczne, upowszechnienie sprzedaży oprogramowania w modelu *cloud computing* oznacza dla firm informatycznych zwiększone wymogi kapitałowe i zasobowe;
- d) związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy strukturalnych, które w pewnej części są przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz finansowanie prac badawczo-rozwojowych;
- e) rosnąca konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż; konkurencja pomiędzy firmami IT;
- f) stała presja na wzrost wynagrodzeń w branży IT; zmniejszająca się liczba absolwentów uczelni technicznych z wykształceniem informatycznym;
- g) międzynarodowa sytuacja gospodarcza, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynkach finansowych, mająca wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne;
- h) zmienność kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN i USD/PLN, wpływający na opłacalność sprzedaży zagranicznej.

7. Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożeń

Comarch S.A. jest narażona na następujące główne rodzaje ryzyka finansowego:

7.1. Ryzyko finansowe

7.1.1. Ryzyko kredytowe

Spółka analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Comarch do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

7.1.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz EURIBOR. Spółka nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

7.1.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Spółka jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów i zobowiązań Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Spółka dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać *hedging* naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych). Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Spółki denominowanych w

walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych.

7.1.4. Ryzyko płynności finansowej

Spółka posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Spółkę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

8. Perspektywy rozwoju działalności Spółki oraz przewidywana sytuacja finansowa Spółki w 2012 roku

Związany z perturbacjami na rynkach finansowych i zwalniającym wzrostem gospodarczym głównych gospodarek świata spadek popytu na produkty i usługi informatyczne w ocenie Comarch wystąpił pod koniec pierwszej połowy roku 2011. Popyt na produkty i usługi informatyczne uległ poprawie pod koniec trzeciego kwartału i utrzymywał się na zadowalającym poziomie także w czwartym kwartale 2011 roku. Rozwój sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie będzie miał nadal decydujący wpływ na sytuację na rynku IT i wyniki finansowe Grupy Comarch w 2012. Dzięki konsekwentnie realizowanej strategii pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej oferta Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana a grono klientów jest bardzo szerokie (znaczna ich część to firmy międzynarodowe), co pozwala ograniczyć ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej w warunkach spowolnienia gospodarczego. Po integracji Polski z Unią Europejską coraz większa ilość firm zagranicznych prowadzi działalność w Polsce i tym samym powiększa się krąg potencjalnych klientów na systemy IT. Równocześnie dynamicznie rozwijająca się działalność Comarch na wybranych rynkach zagranicznych dodatkowo zwiększa wysokość sprzedaży oraz polepsza wizerunek Comarch wśród korporacji międzynarodowych, przyczyniając się tym samym do umocnienia pozycji konkurencyjnej Comarch. Realizacja strategii Comarch zależy w dużej mierze od niezależnych od Grupy Comarch warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji informatycznych średnich i dużych firm w kraju i za granicą oraz zaostrzającej się konkurencji w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi.

Do najważniejszych ryzyk operacyjnych związanych z działalnością Spółki należą:

- a) ryzyka związane z pracami R&D (wytworzenie własnych produktów softwarowych);
- b) ryzyka związane z szacowaniem czasochłonności kontraktów długoterminowych;
- c) ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania;
- d) ryzyka zagranicznego otoczenia prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- e) ryzyka mniejszej możliwości (utrudnienia) sprawdzania i monitorowania standingu finansowego kontrahentów;
- f) ryzyko rotacji personelu, ryzyko braku możliwości zatrudnienia odpowiedniej ilości wykwalifikowanych pracowników.

Grupa nie przewiduje istotnych zmian swojej sytuacji finansowej.

9. Analiza finansowa Spółki

	2011	%	2010	%	2011/2010	%
I. Aktywa trwałe	529 740	55,6%	487 305	55,3%	42 435	8,7%
1. Wartości niematerialne i prawne	6 717	0,7%	2 414	0,3%	4 303	178,3%
2. Rzeczowe aktywa trwałe	202 178	21,2%	214 405	24,3%	-12 227	-5,7%
3. Inwestycje długoterminowe	316 762	33,3%	268 495	30,5%	48 267	18,0%
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	4 083	0,4%	1 991	0,2%	2 092	105,1%
II. Aktywa obrotowe	423 525	44,4%	393 568	44,7%	29 957	7,6%
1. Zapasy	33 204	3,5%	41 265	4,7%	-8 061	-19,5%
2. Należności krótkoterminowe	321 474	33,7%	286 240	32,5%	35 234	12,3%
3. Inwestycje krótkoterminowe	55 706	5,8%	53 963	6,1%	1 743	3,2%
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	13 141	1,4%	12 100	1,4%	1 041	8,6%
A k t y w a r a z e m	953 265	100,0%	880 873	100,0%	72 392	8,2%

Wartość aktywów Spółki na koniec 2011 roku wzrosła o 8,2 % w stosunku do roku 2010 (z poziomu 880,9 mln zł do 953,3 mln zł), co jest związane zarówno z wzrostem wartości aktywów trwałych (o 8,7 %), jak i obrotowych (o 7,6 %). Wzrost wartości aktywów trwałych w wysokości 42,4 mln zł w porównaniu do ubiegłego roku jest związany głównie ze wzrostem wartości inwestycji długoterminowych z 268,5 mln zł do 316,8 mln zł, co jest efektem m.in. nabycia akcji i udziałów w spółkach zależnych jak i oddania do użytkowania kolejnego budynku biurowego w SSE, który jest wykorzystywany na potrzeby centrum medycznego przez iMed24 SA, spółkę Grupy Comarch oraz pozostałych spółek zależnych. Udział poszczególnych pozycji aktywów trwałych utrzymuje się na poziomie porównywalnym do 2010 roku. Wzrost aktywów obrotowych o 30 mln zł jest w dużym stopniu wynikiem wzrostu o 12,3 % należności krótkoterminowych z 286,2 mln zł do 321,5 mln zł (głównie dotyczy należności od jednostek powiązanych z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy). Udział pozostałych pozycji aktywów obrotowych w strukturze aktywów ogółem utrzymał się na poziomie porównywalnym do ubiegłorocznego.

	2011	%	2010	%	2011/2010	%
I. Kapitał własny	609 697	64,0%	559 208	63,5%	50 489	9,0%
1. Kapitał zakładowy	8 051	0,9%	8 051	0,9%	0	0,0%
2. Kapitał zapasowy	415 032	43,5%	346 562	39,3%	68 470	19,8%
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	130 502	13,7%	135 204	15,4%	-4 702	-3,5%
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	0,1%	745	0,1%	0	0,0%
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych	176	0,0%	176	0,0%	0	0,0%
6. Zysk (strata) netto	55 191	5,8%	68 470	7,8%	-13 279	-19,4%
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	343 568	36,0%	321 665	36,5%	21 903	6,8%
1. Rezerwy na zobowiązania	96 248	10,1%	80 471	9,1%	15 777	19,6%
2. Zobowiązania długoterminowe	75 418	7,9%	84 985	9,6%	-9 567	-11,3%
3. Zobowiązania krótkoterminowe	166 562	17,5%	148 734	16,9%	17 828	12,0%
4. Rozliczenia międzyokresowe	5 340	0,6%	7 475	0,9%	-2 135	-28,6%
PASYWA RAZEM	953 265	100,0%	880 873	100,0%	72 392	8,2%

W 2011 roku struktura pasywów Comarch S.A. nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do 2010 roku. Wartość kapitału własnego wzrosła w 2011 roku o 9 %, głównie w rezultacie uwzględnienia zysku netto wypracowanego w 2010 roku. Udział kapitału własnego w strukturze pasywów jest na porównywalnym poziomie do ubiegłego roku (64 % wobec 63,5 % w 2010 roku). Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 36 % pasywów wobec 36,5 % rok wcześniej. Można tutaj zaobserwować, podobnie jak w latach poprzednich, wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 17,8 mln zł, który wynika przede wszystkim ze zmiany stanu kredytów i pożyczek. Rezerwy na zobowiązania wzrosły o 19,6 %, tj. 15,8 mln zł głównie ze

względu na wzrost wartości rezerw na nagrody i koszty kontraktów. Wartość zobowiązań długoterminowych spadła prawie o 10 mln zł między innymi w związku ze zmianą prezentacji jednego z kredytów długoterminowych, który w związku z przypadającym na rok 2012 terminem spłaty jest obecnie prezentowany w zobowiązaniach krótkoterminowych. Pozostałe pozycje zobowiązań i rezerw na zobowiązania pozostały na ubiegłorocznym poziomie. Udział poszczególnych pozycji tej części pasywów nie uległ znaczącym zmianom.

	2 0 1 1	%	2 0 1 0	%	2011/2010	%
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	567 673	100,0%	559 453	100,0%	8 220	1,5%
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	377 500	66,5%	371 109	66,3%	6 391	1,7%
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	190 173	33,5%	188 344	33,7%	1 829	1,0%
IV. Koszty sprzedaży	61 245	10,8%	57 320	10,2%	3 925	6,8%
V. Koszty ogólnego zarządu	40 719	7,2%	36 385	6,5%	4 334	11,9%
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	88 209	15,5%	94 639	16,9%	-6 430	-6,8%
VII. Pozostałe przychody operacyjne	3 572	0,6%	467	0,1%	3 105	664,9%
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	38 033	6,7%	19 887	3,6%	18 146	91,2%
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	53 748	9,5%	75 219	13,4%	-21 471	-28,5%
X. Przychody finansowe	20 632	3,6%	6 130	1,1%	14 502	236,6%
XI. Koszty finansowe	11 689	2,1%	6 680	1,2%	5 009	75,0%
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI)	62 691	11,0%	74 669	13,3%	-11 978	-16,0%
XIII. Zysk (strata) brutto (XII)	62 691	11,0%	74 669	13,3%	-11 978	-16,0%
XIV. Podatek dochodowy	7 500	1,3%	6 199	1,1%	1 301	21,0%
XV. Zysk (strata) netto (XIII-XIV)	55 191	9,7%	68 470	12,2%	-13 279	-19,4%

W 2011 roku przychody ze sprzedaży wzrosły o 1,5 %, czyli o 8,2 mln zł w porównaniu do roku ubiegłego. Zysk z działalności operacyjnej osiągnął wartość 53,7 mln zł i spadł o 28,5 % zł w porównaniu do 2010 roku, natomiast zysk netto w 2011 roku spadł wobec roku poprzedniego o 19,4 %. Spadek zysku operacyjnego jest spowodowany przede wszystkim zwiększonym poziomem pozostałych kosztów operacyjnych, powstałych głównie w wyniku umorzenia należności Comarch AG, utworzenia rezerw na kary i roszczenia oraz odpisu aktualizującego na towary. W efekcie nastąpił spadek rentowności operacyjnej w 2011 roku z poziomu 13,4 % do 9,5 % oraz spadek rentowności netto z 12,2 % do 9,7 %.

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Analiza rentowności:							
Marża na sprzedaży	33,5%	33,7%	30,2%	26,0%	24,5%	25,9%	21,6%
Rentowność sprzedaży na działalności operacyjnej	9,5%	13,4%	12,0%	5,8%	6,5%	9,0%	8,1%
Rentowność sprzedaży brutto	11,0%	13,3%	11,5%	7,4%	5,2%	10,0%	7,1%
Rentowność sprzedaży netto	9,7%	12,2%	10,4%	6,4%	4,9%	9,2%	6,8%
Rentowność aktywów	5,8%	7,8%	6,7%	5,3%	5,1%	9,9%	9,7%
Rentowność kapitału własnego	10,0%	14,0%	11,6%	9,4%	10,8%	21,6%	22,6%

Analiza rentowności Comarch SA w 2011 roku pokazuje, iż Spółka osiągnęła bardzo dobre wyniki. Co prawda rentowności spadły nieznacznie w stosunku do 2010 roku, jednak utrzymały się na zadawalającym poziomie.

Analiza płynności*:	2011	2010	2009
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	2,46	2,52	2,59
Wskaźnik płynności szybki	2,19	2,18	2,24
Wskaźnik podwyższonej płynności	0,32	0,35	0,55

*) W związku z dokonaną w 2009 roku zmianą prezentacji, Spółka przeprowadza analizę płynności tylko dla kolejnych okresów od 2009 roku.

W 2011 roku charakteryzowała Spółkę bardzo dobra płynność finansowa. W ocenie Zarządu, Comarch SA nie ma problemów z terminowym wywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań, przejściowo wolne środki Spółka inwestuje w bezpieczne instrumenty finansowe (lokaty bankowe, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych).

Analiza rotacji:	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Rotacja majątku obrotowego (krotność)	1,34	1,42	1,60	2,41	1,91	1,90	2,25
Rotacja należności (dni)	204	184	147	98	115	113	80
Rotacja zapasów (dni)	25	32	25	19	25	17	24
Rotacja zobowiązań (dni)	182	181	164	121	143	129	122
Rotacja zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytów długoterminowych (dni)	125	115	94	62	83	83	70

Wskaźniki rotacji potwierdzają efektywne wykorzystywanie zasobów Comarch S.A. W 2011 roku wskaźnik rotacji należności uległ wydłużeniu, ale równocześnie wydłużeniu uległy także wskaźnik rotacji zobowiązań (także rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytów). Wskaźnik rotacji zapasów uległ skróceniu ze względu na spadek wartości zapasów w stosunku do roku ubiegłego. Spadek wskaźnika rotacji majątku obrotowego wynika ze wzrostu stanu należności handlowych na dzień bilansowy (jest to efekt bardzo wysokich przychodów ze sprzedaży osiągniętych w grudniu 2011 roku oraz znacznego poziomu należności handlowych od spółek zależnych).

Analiza zadłużenia:	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Wskaźnik zadłużenia	36,0%	36,5%	36,0%	37,6%	47,7%	44,1%	51,9%
Wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych	7,9%	9,6%	10,8%	12,2%	15,4%	12,2%	17,32%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	56,4%	57,5%	56,3%	60,4%	91,1%	79,0%	108,0%

Wskaźniki zadłużenia w 2011 roku lekko spadły w porównaniu do poziomu ubiegłorocznego. Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego spadł z 57,5 % do 56,4 % natomiast wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych spadł z 9,6 % do 7,9 %. Spółka finansuje się środkami własnymi w 64 % a kapitałem obcym w 36 %.

Metody obliczania wskaźników finansowych

Wskaźniki zadłużenia

$$\text{wskaźnik zadłużenia} = \frac{\text{zobowiązania i rezerwy na zobowiązania}}{\text{pasywa razem}}$$

$$\text{wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych} = \frac{\text{zobowiązania długoterminowe}}{\text{pasywa razem}}$$

$$\text{wskaźnik zadłużenia kapitału własnego} = \frac{\text{zobowiązania i rezerwy na zobowiązania}}{\text{kapitał własny}}$$

Wskaźniki rentowności

$$\text{zwrot na kapitale} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{kapitał własny} - \text{zysk netto}}$$

$$\text{marża na sprzedaży} = \frac{\text{zysk brutto ze sprzedaży}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rentowność operacyjna} = \frac{\text{zysk operacyjny}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży brutto} = \frac{\text{zysk brutto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży netto} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

Wskaźniki płynności

$$\text{bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia międzyokresowe}}$$

$$\text{płynności szybki} = \frac{\text{inwestycje krótkoterminowe} + \text{nałeźności krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia międzyokresowe}}$$

$$\text{podwyższonej płynności} = \frac{\text{inwestycje krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia międzyokresowe}}$$

Wskaźniki rotacji

$$\text{rotacji majątku obrotowego (krotność)} = \frac{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}{\text{aktywa obrotowe}}$$

$$\text{rotacji należności (dni)} = \frac{(\text{należności krótkoterminowe}) * 360}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rotacji zapasów (dni)} = \frac{\text{zapasy} * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów} + \text{koszty sprzedaży} + \text{koszty ogólnego zarządu}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań (dni)} = \frac{(\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe}) * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów} + \text{koszty sprzedaży} + \text{koszty ogólnego zarządu}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)} = \frac{(\text{zobowiązania krótkoterminowe}) * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów} + \text{koszty sprzedaży} + \text{koszty ogólnego zarządu}}$$

10. Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje

10.1. Gwarancje bankowe

Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 35 123 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2010 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 39 255 tys. zł, w tym na zlecenie Spółki została wystawiona gwarancja bankowa w kwocie 1,7 mln Euro, tj. 6 733 tys. zł na rzecz Banku HVB poręczająca spłatę kredytu obrotowego zaciągniętego przez spółkę Comarch Software und Beratung AG.

10.2. Poręczenia

Na dzień 31 grudnia 2011 r. Comarch S.A. nie poręczała za zobowiązania z tytułu umów leasingowych.

a) W związku z zawarciem umowy z E-Plus w sierpniu 2010 roku została udzielona przez Spółkę gwarancja dla E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG. Gwarancja została udzielona na czas trwania kontraktu z E-Plus i gwarantuje należyte wykonanie przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., wszelkich zobowiązań spółki Comarch AG wynikających z umowy. Wysokość gwarancji jest równa wartości umowy z E-Plus, w pierwotnym okresie obowiązywania umowy jest to kwota ok. 42 025 286 Euro, tj. 166 953 854 PLN. Warunki finansowe, na jakich została udzielona gwarancja, nie odbiegają od warunków rynkowych.

b) W związku z udzieleniem CA Consulting S.A., spółce zależnej Comarch S.A. przez DnB Nord Polska S.A. limitu kredytowego na wystawianie gwarancji bankowych, w dniu 13 maja 2010 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla DnB Nord Polska S.A. za zobowiązania spółki CA Consulting S.A. wynikające z udzielonego limitu kredytowego. Poręczenie zostało udzielone na kwotę 2 000 000 zł do dnia 28 marca 2014 roku. W dniu 02 lutego 2012 r. w związku z przedłużeniem okresu ważności limitu kredytowego poręczenie zostało przedłużone do dnia 28 lutego 2017 roku.

c) W związku ze złożeniem przez SouthForge Sp. z o.o., spółkę zależną Comarch SA, zamówienia na dostawę produktów od Veracomp S.A. w dniu 24 lutego 2011 roku zostało udzielone przez Spółkę poręczenie dla Veracomp S.A. za zobowiązania spółki SouthForge Sp. z o. o. wynikające z złożonego zamówienia. Poręczenie zostało udzielone na kwotę 191 580,01 zł i wygasło z dniem 30 kwietnia 2011 roku.

d) W związku z zakupem specjalistycznego sprzętu medycznego przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A., Spółka dominująca udzieliła w dniu 31 marca 2011 r. poręczenia za powyższe zobowiązania spółki iMed24 S.A. Poręczenie zostało udzielone na łączną kwotę 14,1 mln zł do czasu zapłaty przez iMed24 S.A. pełnej kwoty wynagrodzenia. W dniu 7 listopada 2011 spółka iMed24 dokonała zapłaty ww. wynagrodzenia, tym samym poręczenie wygasło.

e) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umów leasingu, zostało udzielone przez Spółkę dominującą poręczenie za zobowiązania Comarch Software und Beratung AG wynikające z tych umów dla IBM Deutschland Kreditbank GmbH i IBM Deutschland GmbH. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 300 tys. EUR i jest ważne do dnia 31 sierpnia 2012.

f) W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z Enterprise Holdings Inc. na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla Enterprise Holdings Inc. za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 mln USD i jest ważne przez czas trwania umowy z Enterprise Holdings Inc. tj. do listopada 2016.

g) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., iFin24 S.A., iReward24 S.A. i CA Consulting S.A., spółki zależne Comarch S.A., umów z BP Europa SE na obsługę kart paliwowych, w dniu 30 maja 2011 r. zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla BP Europa SE za zobowiązania spółek zależnych

iMed24 S.A., iFin24 S.A., iReward24 S.A., CA Consulting S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało udzielone do łącznej kwoty 175 tys. PLN i jest ważne do dnia 31 maja 2012.

h) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z Belgacom International Carrier Services (Belgia) na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla Belgacom International Carrier Services (Belgia) za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy do dnia 31 marca 2014 r.

i) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce iMed24 S.A. finansowania w wysokości 15 888 666,42 PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej iMed24 S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 832 999,63 PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.

j) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy leasingu, zostało w dniu 1 stycznia 2012 udzielone przez Spółkę dominującą poręczenie za zobowiązania Comarch Software und Beratung AG wynikające z tej umowy dla IBM Deutschland GmbH. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 147 669 EUR i jest ważne do dnia 31 marca 2015.

10.3. Kredyty

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka Comarch S.A. posiadała zobowiązania z tytułu kredytów w wysokości 99 076 tys. zł.

- a) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej (EURIBOR1M+0,95%). W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 749 tys. EUR, tj. 7 728 tys. zł.
- b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej (WIBOR1M+0,85%). Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 19 354 tys. zł.
- c) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej (EURIBOR1M+0,95%). Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO (raport bieżący nr 21/2011). Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 8 055 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 7 900 tys. EUR, tj. 34 523 tys. zł.

- d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, tj. do 2012 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej (WIBOR1M+0,85%). Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.
- e) kredyt inwestycyjny w Banku DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 000 tys. zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej (EURIBOR1M+2,65%). Do dnia 31 grudnia 2011 roku nastąpiło pełne wykorzystanie kredytu. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 22 000 tys. zł oraz kaucyjna do kwoty 11 000 tys. zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Comarch S.A. Dnia 30 grudnia 2011 r. Spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO. Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 5 029 tys. EUR. Na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 029 tys. EUR.

10.4. Pożyczki

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku nie wystąpiły niespłacone pożyczki mieszkaniowe udzielone pracownikom Comarch S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku następujące spółki Grupy Comarch były zadłużone wobec Comarch S.A. z tytułu udzielonych pożyczek:

Spółka	Termin wymagalności	Kwota pożyczki	Waluta	Oprocentowanie	Wartość pożyczki w PLN
Comarch AG	31.12.2016 r.	6 000 000,00	EUR	3,76%	26 500 800,00
	31.12.2016 r.	2 000 000,00	EUR	3,80%	8 833 600,00
	31.12.2013 r.	600 000,00	EUR	3,74%	2 650 080,00
	31.12.2013 r.	200 000,00	EUR	3,74%	883 360,00
OOO Comarch	31.01.2013 r.	150 000,00	USD	2,46%	512 610,00
Comarch SAS	19.03.2013 r.	200 000,00	EUR	3,80%	883 360,00
	31.12.2013 r.	100 000,00	EUR	3,80%	441 680,00
	31.12.2013 r.	150 000,00	EUR	3,77%	662 520,00
MKS Cracovia SSA	30.06.2013 r.	1 000 000,00	PLN	6,20%	1 000 000,00
	30.06.2013 r.	1 400 000,00	PLN	6,50%	1 400 000,00
	30.06.2013 r.	1 000 000,00	PLN	6,50%	1 000 000,00
	30.06.2013 r.	1 300 000,00	PLN	7,59%	1 300 000,00
	30.06.2013 r.	500 000,00	PLN	7,59%	500 000,00
	30.06.2013 r.	500 000,00	PLN	6,46%	500 000,00
	30.06.2013 r.	600 000,00	PLN	6,17%	600 000,00
	30.06.2013 r.	400 000,00	PLN	6,18%	400 000,00
	30.06.2013 r.	1 300 000,00	PLN	6,15%	1 300 000,00
	30.06.2013 r.	450 000,00	PLN	6,27%	450 000,00
	30.06.2013 r.	300 000,00	PLN	5,86%	300 000,00

	30.06.2013 r.	3 450 000,00	PLN	5,81%	3 450 000,00
	30.06.2013 r.	500 000,00	PLN	6,07%	500 000,00
	30.06.2013 r.	500 000,00	PLN	6,29%	500 000,00
	30.06.2013 r.	200 000,00	PLN	6,30%	200 000,00
	30.06.2013 r.	750 000,00	PLN	6,95%	750 000,00
	30.06.2013 r.	300 000,00	PLN	6,98%	300 000,00
	30.06.2013 r.	100 000,00	EUR	3,40%	441 680,00
iReward24 S.A.	30.06.2012 r.	50 000,00	PLN	6,85%	50 000,00
	30.06.2012 r.	35 000,00	PLN	6,93%	35 000,00
	30.06.2012 r.	28 000,00	PLN	6,96%	28 000,00
	30.06.2012 r.	100 000,00	PLN	6,97%	100 000,00
Razem					56 472 690,00

Odpisem aktualizującym w wysokości 513 tys. zł objęta jest pożyczka dla OOO Comarch.

11. Najważniejsze wydarzenia w 2011 roku i po dacie bilansu

11.1. Umowy znaczące dla działalności emitenta

Do najważniejszych umów podpisanych przez Comarch S.A. w 2011 roku należą:

11.1.1. Aneks do umowy z Łęgprzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie

W rezultacie podpisania kolejnych aneksów (raport bieżący nr 17/2011 z 29 lipca 2011 r. oraz raport bieżący nr 20/2011 z dnia 3 października 2011 r.) do umowy z Łęgprzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie zmienione zostały termin realizacji niniejszej inwestycji, wartość umowy i jej zakres. Zgodnie z umową nowy termin realizacji inwestycji został ustalony na 31 grudnia 2011 r. natomiast w związku z rozszerzeniem zakresu prac wartość netto umowy została podniesiona do 23 353 tys. zł.

11.1.2. Aneks do umowy o kredyt inwestycyjny z DNB NORD Polska S.A.

W dniu 12 września 2011 r. został podpisany aneks do umowy o limit kredytowy z bankiem DnB NORD Polska SA na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Niniejszy aneks zmienił wysokość kredytu z 20 mln zł na 22 mln zł oraz termin wykorzystania kredytu z 30.09.2011 do 29.12.2011. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 22 mln zł (poprzednio 20 mln zł) oraz kaucyjna do kwoty 11 mln zł (poprzednio 10 mln zł) ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Kredytobiorcy. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym 19/2011 z dnia 13 września 2011 r.

11.1.3. Przewalutowanie kredytu inwestycyjnego z Fortis Bank Polska S.A.

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr 33/2006 z dnia 9 czerwca 2006 r. zaktualizowanego raportem bieżącym nr 53/2007 z dnia 11 grudnia 2007 r. dotyczącego podpisania umowy o kredyt inwestycyjny o wartości 44 mln zł z Fortis Bank Polska SA z siedzibą w Warszawie (obecnie BNP Paribas Bank Polska SA) na finansowanie III etapu budowy nowych budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie raportem bieżącym nr 21/2011 z dnia 5 października 2011 r. Zarząd Comarch SA poinformował, że w dniu 5 października 2011 roku Spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO.

11.1.4. Porozumienie w sprawie objęcia akcji w podwyższonym kapitale w spółce MKS Cracovia SSA

W dniu 15 grudnia 2011 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie objęcia akcji nowej emisji oraz realizacji uprawnień z warrantów subskrypcyjnych pomiędzy Comarch S.A. a MKS Cracovia SSA.

Comarch S.A. zobowiązuje się do objęcia akcji wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA w następujący sposób:

- 38 631 akcji zwykłych imiennych serii E – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 38 631 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii A; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2012 roku w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii A,
- 11 400 akcji zwykłych imiennych serii F – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 11 400 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii B; objęcie nastąpi do dnia 31.03.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii B,
- 22 800 akcji zwykłych imiennych serii G – jako realizację uprawnienia wynikającego z objęcia 22 800 warrantów subskrypcyjnych imiennych serii C; objęcie nastąpi do dnia 31.12.2013 roku – w zakresie uprawnienia z warrantów subskrypcyjnych serii C.

Comarch S.A. zobowiązuje się objąć ww. akcje w zamian za wkład pieniężny, który stanowić będzie wpłata gotówkowa w wysokości 29 999 817 złotych uiszczona zgodnie z następującym harmonogramem:

- kwota 15 912 495 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2012 roku,
- kwota 4 695 774 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2013 roku,
- kwota 9 391 548 złotych tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.12.2013 roku.

W rezultacie realizacji powyższej umowy udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA wzrośnie z 49,15 % do 66,11 %.

Spółka informowała o szczegółach porozumienia w raporcie bieżącym nr 25/2011 z dnia 16 grudnia 2011 r.

PO DACIE BILANSU

11.1.5. Umowa objęcia akcji MKS Cracovia SSA

Z dniem 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA (raport bieżący nr 3/2012 z 27 lutego 2012 r. i korekta z 29 lutego 2012 r.). MKS Cracovia SSA złożyła Comarch S.A. ofertę objęcia akcji serii E w łącznej liczbie 38 631 sztuk o wartości nominalnej 100 zł. MKS Cracovia SSA zaoferowała Comarch S.A. objęcie akcji serii E po cenie emisyjnej wynoszącej łącznie 15 912 495,21 zł, tj. za cenę emisyjną wynoszącą 411,91 zł za jedną akcję serii E. Cena emisyjna powyższych akcji serii E została pokryta wkładem pieniężnym w wysokości 15 912 495,21 zł dokonany przez Comarch S.A. w dniu 27 lutego 2012 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału MKS Cracovia SSA, Comarch S.A. będzie dysponować 59,82 % głosów na WZA spółki.

12. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania a także ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Grupa Comarch nie ogranicza obszaru swojego działania jedynie do terytorium Polski. Dysponując produktami konkurencyjnymi międzynarodowo, Grupa konsekwentnie zwiększa wartość sprzedaży zagranicznej koncentrując się szczególnie na rynku Europy zachodniej. Sprzedaż jest realizowana zarówno bezpośrednio do klienta końcowego (bądź to przez Comarch S.A. lub inną spółkę Grupy Comarch) lub przez firmy partnerskie.

W najbliższych latach w ramach Grupy Comarch będą kontynuowane projekty inwestycyjne, które pozwolą na dalszą ekspansję firmy w nowych obszarach działalności i na nowych rynkach. Będą one finansowane m.in. ze środków pieniężnych posiadanych przez Spółki Grupy Comarch, jak również z wykorzystaniem kredytów bankowych.

12.1. Inwestycje kapitałowe

W dniu 28 kwietnia 2011 r. została zarejestrowana w mieście Luksemburg w Luksemburgu spółka Comarch Luxembourg S.à r.l.

W dniu 1 czerwca 2011 r. została zarejestrowana spółka ComArch Canada, Corp. w New Brunswick w Kanadzie.

W dniu 8 czerwca 2011 roku Comarch S.A. zawarła umowę nabycia 1 000 000 akcji spółki Comarch AG z siedzibą w Dreźnie od Vintage Investment Holdings S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 1 EUR, nabyte akcje mają łączną wartość nominalną 1 000 000,00 EUR i stanowią 40 % kapitału zakładowego Comarch AG. Po zawarciu umowy Comarch S.A. jest w posiadaniu 2 500 000 akcji Comarch AG o łącznej wartości nominalnej 2 500 000 EUR, stanowiących 100 % kapitału zakładowego spółki i uprawniających do 2 500 000 głosów (100 %) na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch AG. Transakcja została sfinansowana ze środków własnych Comarch SA.

Dnia 26 lipca 2011 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego Comarch Software und Beratung AG (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) z wysokości 6 480 000 euro do 2 160 000 euro. W dniu 9 sierpnia 2011 r. zarząd Comarch Software und Beratung AG, za zgodą Rady Nadzorczej spółki, zatwierdził podwyższenie kapitału zakładowego spółki (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) do maksymalnej wysokości 6 480 000 euro poprzez emisję do 4 320 000 akcji na okaziciela. Akcje zostaną przydzielone dotychczasowym akcjonariuszom w cenie 1,7 euro za 1 akcję w taki sposób, że 1 akcja uprawnia do 2 akcji nowej emisji. Subskrypcja została przeprowadzona pomiędzy 18 a 31 sierpnia 2011 r. W rezultacie zakończenia subskrypcji na akcje Comarch Software und Beratung AG w ramach podwyższenia jej kapitału zakładowego Comarch AG, spółka zależna Comarch SA, nabyła 3 988 288 akcji spółki Comarch SuB za łączną kwotę 6 780 089,60 euro (1,70 euro za 1 akcję) i jest posiadaczem 5 735 713 akcji spółki Comarch SuB stanowiących 92,32 % jej kapitału zakładowego. Akcje te uprawniają do 5 735 713 głosów na WZA spółki (92,32 % całości głosów) (raport bieżący nr 18/2011 z dnia 8 września 2011 r.). Comarch AG sfinansowała nabycie akcji Comarch SuB częściowo ze środków własnych oraz częściowo z podniesionego kapitału zapasowego (wpłaconego przez Comarch S.A.).

W dniu 16 sierpnia 2011 r. została podjęta uchwała zmieniająca kapitał zakładowy i siedzibę spółki Comarch SAS. Kapitał spółki został podwyższony z kwoty 1 300 000 euro na 1 800 000 euro, pokryty wkładem pieniężnym przez Comarch S.A. przez wpłatę 500 000 euro ze środków własnych Spółki. Nowa siedziba spółki to Lezennes. Powyższe zmiany są skuteczne z dniem podjęcia uchwały.

Comarch SA otrzymała w dniu 16 marca 2012 r. postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 14 marca 2012 roku w przedmiocie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA z 14 557 000,00 zł do 18 420 100,00 zł (raport bieżący nr 5/2012 z dnia 16 marca 2012 r.). W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 59,82 % akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 59,82 % głosów na WZA spółki.

W dniu 20 marca 2012 r. została zarejestrowana w Companies House spółka Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie, spółka zależna Comarch S.A.

12.2. Nieruchomości

Spółka Comarch AG jest w trakcie realizacji inwestycji w Dreźnie, polegającej na renowacji istniejącego budynku i przystosowaniu go do celów biurowych oraz na budowie nowego budynku, w którym powstanie Comarch Data Center. Prace budowlane rozpoczęły się pod koniec pierwszego kwartału 2011 roku, a planowany koszt inwestycji wynosi ok. 10 mln EUR. Planowana data zakończenia to czwarty kwartał 2012 roku. Źródłem finansowania inwestycji będą środki własne oraz kredyt bankowy. Wysokość poniesionych nakładów na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 2 147 tys. euro, tj. 9 484 tys. zł.

13. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej

13.1. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW w Warszawie

Zgodnie z zasadą nr 3) zawartą w części III, pkt 1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Zarząd Comarch S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr EBI 1/2011, że uchwałą nr 10/5/2011 z dnia 18 maja 2011 r. Rada Nadzorcza Comarch S.A. pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 29 czerwca 2011 roku.

Zgodnie z zasadami nr 1) i 2) zawartymi w części III, pkt 1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Zarząd Comarch S.A. zaprezentował w raporcie bieżącym nr EBI 2/2011 sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Comarch S.A. za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki.

13.2. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2011 roku

a) Zwołanie WZA, porządek obrad i informacje dotyczące udziału w WZA emitenta

Dnia 19 maja 2011 r. Zarząd Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie, działając na podstawie przepisu art. 398, art. 399 §, art. 402¹ oraz 402² Kodeksu Spółek Handlowych oraz § 14 Statutu Spółki, zwołał Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na dzień 29 czerwca 2011 roku, na godzinę 10.00 w Krakowie przy Alei Jana Pawła II 41e. Zarząd Spółki przedstawił w tym dniu również porządek obrad oraz projekty uchwał na niniejsze Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wraz z uzasadnieniami. Zgodnie z art. 402² KSH Zarząd Spółki przekazał także informacje dotyczące udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki, w szczególności:

- prawo akcjonariusza do żądania umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- prawo akcjonariusza do zgłaszania projektów uchwał,
- sposób wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika,
- możliwość i sposób uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wypowiedzania się w trakcie Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wykonywania prawa głosu drogą korespondencyjną lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wyznaczono na 13 czerwca 2011 r.,
- informacja o prawie uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu,

- lista akcjonariuszy,
  - dostęp do dokumentacji,
  - adresy strony internetowej oraz adres poczty elektronicznej.
- O szczegółach spółka informowała raportem bieżącym nr 9/2011.

b) Wniosek BZ WBK TFI S.A. dotyczący przebiegu obrad WZA emitenta

Pismem datowanym na 7 czerwca 2011 r. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zawnioskowało o umieszczenie w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. podpunktu porządku obrad w punkcie 8, w sprawie podjęcia uchwały w przedmiocie odwołania członka Rady Nadzorczej Spółki i powołanie w jego miejsce nowego członka Rady Nadzorczej Spółki. O szczegółach spółka informowała raportem bieżącym nr 10/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r.

c) Uchwały podjęte na WZA emitenta

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwały między innymi w następujących sprawach:

- wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia,
- wykreślenia z porządku obrad punktu dotyczącego wyboru Komisji Skrutacyjnej;
- uchwalenia porządku obrad,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2010 - 31.12.2010,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 1.01.2010 - 31.12.2010,
- zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2010 - 31.12.2010,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 1.01.2010 - 31.12.2010,
- zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej Spółki z działalności w 2010 roku, zawierającego ocenę sytuacji Spółki,
- podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2010 - 31.12.2010,
- udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków w roku obrotowym 1.01.2010 - 31.12.2010,
- odwołania członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. i powołanie nowego członka Rady Nadzorczej Spółki.

Pełna treść uchwał została przekazana do publicznej wiadomości raportem bieżącym 12/2011 w dniu 29 czerwca 2011 roku. Informacje o odwołaniu P. Macieja Czapiewskiego, członka Rady Nadzorczej Comarch SA i powołaniu nowego członka Rady Nadzorczej, Pani Danuty Drobniak zostały przekazane raportami bieżącymi 13 i 14/2011.

d) Lista akcjonariuszy uczestniczących w WZA emitenta

Zgodnie z listą akcjonariuszy uczestniczących w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. w dniu 29 czerwca 2011 roku, Elżbieta Filipiak, Janusz Filipiak oraz Arka BZ WBK FIO SUBFUNDUSZ ARKA BZ WBK AKCJI FIO posiadali co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

1. Janusz Filipiak – 893 000 sztuk akcji uprzywilejowanych imiennych, z których przysługiwało 4 465 000 głosów na WZA i które stanowiły 46,9 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 29,68 %;
2. Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji uprzywilejowanych imiennych, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 44,43 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 28,12 %;
3. ARKA BZ WBK FIO SUBFUNDUSZ ARKA BZ WBK AKCJI FIO – 545 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela, z których przysługiwało 545 000 głosów na WZA i które stanowiły 5,73 % głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 3,62 %.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Comarch S.A. wynosi 15 045 237 głosów. Na WZA w dniu 29 czerwca 2011 roku brali udział akcjonariusze reprezentujący 9 519 523 głosów.

14. Operacje na akcjach Comarch S.A.

14.1. Transakcje zbycia/nabycia akcji Comarch S.A. przez BZ WBK AIB Asset Management S.A. oraz BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

a) 3 stycznia 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 3 stycznia 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 3 stycznia 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali 2 458 037 akcji, co stanowi 30,53% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 458 037 głosów, co stanowi 16,34% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 1/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r.

b) 9 lutego 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 9 lutego 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 15 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 9 lutego 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 2 166 577 akcji, co stanowi 26,91% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 2 166 577 głosów, co stanowi 14,40% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 3/2011 z dnia 16 lutego 2011 r.

c) 28 marca 2011 r.

BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanych Funduszami) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. Jednocześnie wymienione Fundusze stały się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 28 marca 2011 roku w posiadaniu Funduszy znajdowało się łącznie 1 305 855 akcji, co stanowi 16,22% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 305 855 głosów, co stanowi 8,68% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 4/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. Jednocześnie wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji w liczbie powodującej spadek udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 28 marca 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowały się łącznie 1 236 802 akcje, co stanowi 15,36% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 236 802 głosy, co stanowi 8,22% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 5/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 28 marca 2011 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej spadek udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 28 marca 2011 roku klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 1 643 817 akcji, co stanowi 20,42% w kapitale zakładowym. Z

akcji tych przysługiwało 1 643 817 głosów, co stanowi 10,93% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 6/2011 z dnia 1 kwietnia 2011 r.

d) 6 kwietnia 2011 r.

BZ WBK Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 6 kwietnia 2011 roku, klienci Spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 6 kwietnia 2011 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 1 416 423 akcje, co stanowi 17,59% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 416 423 głosy, co stanowi 9,41% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 7/2011 z dnia 12 kwietnia 2011 r.

e) 7 października 2011 r.

BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 7 października 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. W dniach 6-7 października 2011 pozostałe Fundusze zarządzane przez Towarzystwo nie były w posiadaniu akcji spółki Comarch S.A.

W dniu 7 października 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowało się łącznie 745 313 akcji, co stanowi 9,26% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 745 313 głosów, co stanowi 4,95 % udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 22/2011 z dnia 14 października 2011 r.

f) 22 listopada 2011 r.

BZ WBK Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 22 listopada 2011 roku, klienci spółki stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A.

W dniu 22 listopada 2011 roku klienci BZ WBK Asset Management S.A., których rachunki są objęte umowami o zarządzanie, posiadali łącznie 680 779, co stanowi 8,46 % w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 680 779 głosów, co stanowi 4,52 % udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 24/2011 z dnia 29 listopada 2011 r.

14.2. Pozostałe transakcje zbycia/nabycia akcji Spółki

Nie dotyczy.

14.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Pracowników Kluczowych na lata 2011-2013

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
- dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,

- dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6 % (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona pierwotnie na rok 2011 wartość opcji została w trzecim kwartale 2011 r. skorygowana w wyniku dokonania weryfikacji modelu wyceny opcji. Obecnie ustalona roczna wartość opcji wynosi 1 566 tys. zł i została ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2011.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2011 r. i średnią kapitalizacją w 2010 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2012 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

15. Pozostałe wydarzenia 2011 roku i po dacie bilansu

15.1. Terminy przekazywania raportów okresowych w 2011 roku

Zgodnie z § 103 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim, Zarząd Comarch S.A. określił stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2011 roku raportem bieżącym nr 2/2011.

15.2. Wykaz informacji bieżących i okresowych opublikowanych w 2010 roku

W dniu 12 maja 2011 r. Zarząd Comarch S.A. podał wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych do publicznej wiadomości w roku 2010 (raport bieżący nr 8/2011). Oryginały raportów znajdują się w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 41e. Zostały również udostępnione na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/raporty-biezace/params/date/2010>

15.3. Oświadczenie Zarządu w sprawie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego

W załączeniu do raportu rocznego przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 29 kwietnia 2011, Zarząd Comarch S.A. przekazał, zgodnie z treścią § 29 ust. 5 regulaminu giełdy, raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego przez Comarch S.A. w 2010 roku.

15.4. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Rada Nadzorcza Comarch S.A. w drodze pisemnego głosowania podjęła uchwałę nr 1/7/2011 z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie wyboru Deloitte Audyt Sp. z o. o. jako podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Comarch S.A. Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 18 (aktualnie ul. Jana Pawła II 19), posiada uprawnienia do badania sprawozdań finansowych o numerze 73. Comarch S.A. korzystał w przeszłości z usług Deloitte Audyt Sp. z o. o. w zakresie przeglądu sprawozdań finansowych za I półrocze 2006, 2007, 2008, 2009 roku oraz badania sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. za lata 2006-2009.

Rada Nadzorcza Comarch S.A. dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań Spółki na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Umowa z Deloitte Audyt Sp. z o. o. została zawarta na okres 2 lat i obejmuje:

- a) przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za I półrocze 2011 roku oraz za I półrocze 2012 roku;
- b) badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za rok 2011 i 2012.

PO DACIE BILANSU

15.5. Terminy raportów okresowych w 2012 roku

Raportem bieżącym nr 1/2012 z dnia 16 stycznia 2012 r. Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2012 roku:

- 1) IV kwartał 2011 w dniu 29.02.2012
- 2) Raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012
- 3) Skonsolidowany raport roczny za 2011 rok w dniu 30.04.2012
- 4) I kwartał 2012 w dniu 15.05.2012
- 5) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2012 roku w dniu 31.08.2012
- 6) III kwartał 2012 w dniu 14.11.2012

15.6. Ustanowienie zastawu rejestrowego na sprzęcie medycznym iMed24

Comarch S.A. otrzymała w dniu 5 marca 2012 roku postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział VII Rejestru Zastawów o wpisie z dnia 15 lutego 2012 r. w Rejestrze Zastawów zastawu rejestrowego na sprzęcie medycznym Centrum Medycznego iMed24 (raport bieżący nr 4/2012 z dnia 5 marca 2012 r.). Podstawą wpisu w/w zastawu rejestrowego jest umowa z dnia 29 grudnia 2011 r. pomiędzy bankiem Bank Polska Kasa Opieki S.A. („Bank”) a iMed24 S.A. („iMed24”), spółką zależną Comarch S.A. Niniejsza umowa zawarta jest w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonego przez Bank w dniu 1 września 2011 r. kredytu inwestycyjnego wraz z odsetkami, prowizjami i innymi należnościami Banku wynikającymi z umowy kredytu. iMed24 ustanawia na rzecz Banku, a Bank przyjmuje zastaw rejestrowy na stanowiących własność iMed24 rzeczach ruchomych o ogólnej wartości wynoszącej w dniu zawarcia niniejszej umowy 13 940 130,82 zł ustalonej na podstawie ceny zakupu netto. Zastaw rejestrowy zabezpiecza wierzytelność Banku do najwyższej sumy zabezpieczenia 23 832 999,63 zł. Ustanowiony zastaw rejestrowy wygasa z chwilą całkowitej spłaty wierzytelności wynikającej z umowy.

15.7. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA

Comarch SA otrzymała w dniu 16 marca 2012 r. postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 14 marca 2012 roku w przedmiocie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA z 14 557 000,00 zł do 18 420 100,00 zł (raport bieżący nr 5/2012 z dnia 16 marca 2012 r.). W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 59,82 % akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 59,82 % głosów na WZA spółki.

15.8. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 1 900 tys. EUR oraz 700 tys. USD. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 30 kwietnia 2012 roku wynosiła 4 500 tys. EUR oraz 1 400 tys. USD. Na dzień 30 kwietnia 2012 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 1 571 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 18 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

16. Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju

Globalizacja gospodarki światowej i liberalizacja handlu powoduje zanikanie barier dla firm i ich produktów. Rynek IT staje się rynkiem otwartym i globalnym, na którym następuje ciągłe porównywanie cen i jakości dostępnych produktów. Wraz ze wzrostem obecności kapitału zagranicznego w Polsce, nawet firmy IT działające wyłącznie na polskim rynku muszą oferować produkty konkurencyjne z punktu widzenia rynku globalnego. Comarch od samego początku działania wypracował reputację firmy technologicznej wytwarzającej nowoczesne produkty i z sukcesem je sprzedającej na rynku krajowym i zagranicznym. Dlatego nadal głównym celem strategicznym Comarch jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, co pozwoli na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii jak również opracowywania nowych produktów.

Polityka Comarch zakłada prowadzenie prac badawczo-rozwojowych związanych z wdrożeniem nowych produktów oraz standaryzację produktów od samego początku ich przygotowania dla klienta. Dzięki temu, o ile nawet produkt został przygotowany na potrzeby konkretnego klienta, to część lub całość oprogramowania/kodu może być następnie wykorzystana do przygotowania standardowego produktu. W rezultacie owocuje to wyższą rentownością poszczególnych kontraktów oraz rozszerzeniem bazy klientów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2011 roku osiągnęły wartość 66 972 tys. zł i przekroczyły tym samym 10 % przychodów ze sprzedaży. Comarch przeznaczył na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwał fundusze europejskie. W 2011 roku w zakresie projektów dofinansowanych Comarch SA kontynuowała 13 umów podpisanych w 2010 roku w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Działanie 1.4 – 4.1 (grudzień 2010). Do projektów badawczo-rozwojowych finansowanych w ramach niniejszego POIG należą:

- ✓ Nowoczesna platforma informatyczna usprawniająca wytwarzanie aplikacji biznesowych w modelu SaaS,
- ✓ Platforma internetowa Galeria Handlowa,
- ✓ Zautomatyzowana wymiana informacji pomiędzy operatorami telekomunikacyjnymi,
- ✓ Bezpieczny System Autoryzacji Transakcji Internetowych Oparty o Urządzenie Zewnętrzne,
- ✓ Implementacja środowiska obsługującego narzędzia analizy efektywności zarządzania portfelami instrumentów finansowych,
- ✓ System Comarch Finanse Mobilne,
- ✓ System zarządzania relacjami z klientem,
- ✓ Wdrożenie innowacji w systemach IT do zarządzania procesem factoringowym,
- ✓ Nowoczesne kompleksowe interfejsy dla systemu elektronicznej wymiany danych,
- ✓ Zaawansowana Platforma do Zarządzania Informacjami Marketingowymi,
- ✓ Innowacyjna platforma mobilnego wsparcia sprzedaży ECOD Agent 3.0,
- ✓ Platforma do raportowania i obsługi kanału dystrybucji tradycyjnej ECOD Dystrybucja 3.0,
- ✓ Interaktywny personalizowany graficzny interfejs dla systemu ERP Comarch OPTIMA.

Ponadto 2011 roku Comarch kontynuował "Opracowanie innowacyjnej Platformy dla przedsiębiorstw do raportowania strategicznych analiz rynkowych (Market Research Analysis)", projekt realizowany w ramach Przedsięwzięcia IniTech, na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR).

17. Powiązania kapitałowe emitenta

17.1. Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2011 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
  - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od Comarch AG),
  - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (92,32 % zależna od Comarch AG),
  - Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
  - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
  - SoftM France S.à r.l. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
  - Comarch Swiss AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100,00 %),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100,00 %)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Chicago w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
  - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100,00 % zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100,00 %),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00%),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00 %),
- Comarch Vietnam Company Limited (Comarch Co., Ltd.) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100,00 %),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100,00 %),
- UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),
- SouthForge Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (99,90 %),
- Comarch Management Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
  - Comarch Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (64,85 % głosów przypada na CCF FIZ; 35,15 % głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
  - Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Bonus Development Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iFin24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),

- iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72 % głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

17.2. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch w 2011 roku

W dniu 17 marca 2011 roku Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy spółki SoftM Polska Sp. z o.o. na SouthForge Sp. z o.o.

W dniu 20 kwietnia 2011 r. Bonus Development Sp. z o.o. SK-A nabyła 10 000 akcji własnych celem umorzenia za kwotę 8 000 tys. zł. Umorzenie zostało zarejestrowane 17 czerwca 2011 r.

W dniu 28 kwietnia 2011 r. została zarejestrowana w mieście Luksemburg w Luksemburgu spółka Comarch Luxembourg S.à r.l.

W dniu 9 maja 2011 r. Comarch Management Sp. z o.o. SK-A nabyła 40 840 akcji własnych celem umorzenia za kwotę 10 000 tys. zł.

W dniu 1 czerwca 2011 r. została zarejestrowana spółka ComArch Canada, Corp. w New Brunswick w Kanadzie.

W dniu 8 czerwca 2011 roku Comarch S.A. zawarła umowę nabycia 1 000 000 akcji spółki Comarch AG z siedzibą w Dreźnie od Vintage Investment Holdings S.A. z siedzibą w Luxemburgu. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 1 EUR, nabyte akcje mają łączną wartość nominalną 1 000 000,00 EUR i stanowią 40 % kapitału zakładowego Comarch AG. Po zawarciu umowy Comarch S.A. jest w posiadaniu 2 500 000 akcji Comarch AG o łącznej wartości nominalnej 2 500 000 EUR, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniających do 2 500 000 głosów (100%) na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch AG.

W dniu 22 czerwca 2011 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 SA w drodze emisji akcji o kwotę 500 000,00 zł do wysokości 1 000 000,00 zł.

W dniu 5 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Comarch Management Sp. z o.o. SK-A do kwoty 168 868 tys. zł.

Dnia 26 lipca 2011 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego Comarch Software und Beratung AG (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) z wysokości 6 480 000 euro do 2 160 000 euro. W dniu 9 sierpnia 2011 r. zarząd Comarch Software und Beratung AG, za zgodą Rady Nadzorczej spółki, zatwierdził podwyższenie kapitału zakładowego spółki (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) do maksymalnej wysokości 6 480 000 euro poprzez emisję do 4 320 000 akcji na okaziciela. Akcje zostaną przydzielone dotychczasowym akcjonariuszom w cenie 1,7 euro za 1 akcję w taki sposób, że 1 akcja uprawnia do 2 akcji nowej emisji. Subskrypcja została przeprowadzona pomiędzy 18 a 31 sierpnia 2011 r.

W rezultacie zakończenia subskrypcji na akcje Comarch Software und Beratung AG w ramach podwyższenia jej kapitału zakładowego Comarch AG, spółka zależna Comarch SA, nabyła 3 988 288

akcji spółki Comarch SuB za łączną kwotę 6 780 089,60 euro (1,70 euro za 1 akcję) i jest posiadaczem 5 735 713 akcji spółki Comarch SuB stanowiących 92,32 % jej kapitału zakładowego. Akcje te uprawniają do 5 735 713 głosów na WZA spółki (92,32 % całości głosów) (raport bieżący nr 18/2011 z dnia 8 września 2011 r.).

W dniu 1 sierpnia 2011 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Bonus Development Sp. z o. o. II Koncept SK-A w drodze emisji 8 000 akcji (objęte przez CCF FIZ). W rezultacie przeprowadzenia tej emisji kapitał zakładowy spółki został podniesiony z 500 tys. zł do 1 mln zł.

W dniu 16 sierpnia 2011 r. została podjęta uchwała zmieniająca kapitał zakładowy i siedzibę spółki Comarch SAS. Kapitał spółki został podwyższony z kwoty 1 300 000 euro na 1 800 000 euro, pokryty wkładem pieniężnym przez Comarch S.A. przez wpłatę 500 000 euro. Nowa siedziba spółki to Lezennes. Powyższe zmiany są skuteczne z dniem podjęcia uchwały.

W trzecim kwartale 2011 r. została zmieniona siedziba spółki Comarch Solutions GmbH z Wiednia na Kirchbichl.

Dnia 8 września 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował przekształcenie spółki SolInteractive Sp. z o.o. w SolInteractive S.A.

W dniu 3 października 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z 4 100 000 zł do 2 763 101 zł.

Dnia 10 października 2011 roku spółka SoftM France SARL, spółka zależna Comarch S.A., złożyła do sądu TRIBUNAL DE GRAND INSTANCE, Chambre Commerciale 1, Quai Finkmatt, 67000 STRASBOURG wniosek o ogłoszenie upadłości (raport bieżący nr 23/2011 z dnia 14 października 2011 r.). Spółka SoftM France SARL od 2009 roku nie prowadzi działalności operacyjnej.

17.3. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch po dacie bilansu

W dniu 9 stycznia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę CA Finance Sp. z o.o. (spółka zależna od iMed24 S.A.)

Dnia 27 stycznia 2012 r. Comarch S.A. poinformowała (RB-2-2012 z dnia 27 stycznia 2012 r.), że CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółka zależna Comarch S.A., zakupiła 100 000 akcji zwykłych na okaziciela spółki A-MEA Informatik AG ("A-MEA") o wartości nominalnej 1 CHF (3.5147 PLN). Łączna cena nabycia nie przekroczy sumy 2 mln CHF (ok. 7.03 mln PLN) oraz wartości kapitałów własnych A-MEA na dzień 31 stycznia 2012 roku. Pełne rozliczenie transakcji nastąpi do końca pierwszego kwartału 2013 roku. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 100 000, tj. 100 % akcji spółki A-MEA, uprawniających do 100 000, tj. 100 % wszystkich głosów na walnym zgromadzeniu spółki. A-MEA jest firmą z długoletnim doświadczeniem w zakresie sprzedaży i wdrażania rozwiązań ERP, w tym Comarch ERP Enterprise.

W dniu 9 marca 2012 roku Amtsgericht Dresden zarejestrował podwyższenie o 6,5 mln EUR kapitału akcyjnego Comarch AG. Akcje nowej emisji zostały objęte w całości przez Comarch S.A. W pierwszym kwartale 2012 roku Comarch S.A. dokonał dopłat do kapitału zapasowego Comarch AG w kwocie 13 mln EUR.

W dniu 15 marca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy spółki iFin24 S.A. na Comarch Polska S.A.

Comarch SA otrzymała w dniu 16 marca 2012 r. postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 14 marca 2012 roku w przedmiocie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA z 14 557 000,00 zł do 18 420 100,00 zł. W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 59.82 % akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 59.82 % głosów na WZA spółki.

W dniu 20 marca 2012 r. została zarejestrowana w Companies House spółka Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie.

W dniu 10 kwietnia 2012 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie o 250 000 zł kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A.

W dniu 10 kwietnia 2012 roku Comarch AG poinformował zarząd Comarch Software und Beratung AG o przekroczeniu progu 95 % udziału w kapitale akcyjnym spółki Comarch SuB AG i zgłosił żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki celem podjęcia decyzji o przejęciu akcji dotychczasowych akcjonariuszy (mniejszościowych) przez Comarch AG w zamian za odpowiednie wynagrodzenie.

Dnia 27 kwietnia 2012 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował o zakupie 50 udziałów spółki ESAPROJEKT sp. z o.o. ("ESAPROJEKT") o wartości nominalnej 2 460 PLN każdy, przez CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A ("CASA"), spółkę zależną Comarch SA. Łączna cena nabycia wynosi 12 200 000 PLN. W wyniku powyższej transakcji CASA posiada 50, tj. 100 % udziałów spółki ESAPROJEKT, uprawniających do 50, tj. 100 % wszystkich głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. ESAPROJEKT jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia.

18. Oddziały Comarch S.A.

W dniu 31 grudnia 2011 roku Comarch S.A. posiadała oddziały w następujących miejscowościach:

- Tirana (oddział w Albanii),
- Bielsko-Biała,
- Gdańsk,
- Katowice,
- Kraków,
- Lublin,
- Łódź,
- Poznań,
- Warszawa,
- Wrocław.

Działalność prowadzona w oddziałach nie odbiega charakterem od podstawowej działalności Spółki.

19. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

20. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Spółka nie publikowała prognozy wyników na 2011 rok.

21. Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność emitenta i osiągnięte zyski oraz ich ocena

Nie wystąpiły.

22. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową

Nie wystąpiły.

23. Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Rada Nadzorcza Comarch S.A. w drodze pisemnego głosowania podjęła uchwałę nr 1/7/2011 z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie wyboru Deloitte Audyt Sp. z o. o. jako podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Comarch S.A. Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 18 (aktualnie ul. Jana Pawła II 19), posiada uprawnienia do badania sprawozdań finansowych o numerze 73. Comarch S.A. korzystał w przeszłości z usług Deloitte Audyt Sp. z o. o. w zakresie przeglądu sprawozdań finansowych za I półrocze 2006, 2007, 2008, 2009 roku oraz badania sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. za lata 2006-2009.

Rada Nadzorcza Comarch S.A. dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań Spółki na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Umowa z Deloitte Audyt Sp. z o. o. została zawarta na okres 2 lat i obejmuje:

a) przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za I półrocze 2011 roku oraz za I półrocze 2012 roku;

b) badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za rok 2011 i 2012.

Szczegóły dotyczące wynagrodzenia podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w notcie 45 sprawozdania finansowego.

24. System kontroli programów akcji pracowniczych

Nie dotyczy.

25. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

25.1. Postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, w których wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych emitenta

Nie wystąpiły.

25.2. Dwa lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych emitenta wraz ze stanowiskiem emitenta w tej sprawie

Nie wystąpiły.

Kraków, 30 kwietnia 2012 roku

Janusz Filipiak Prezes Zarządu	Piotr Piątosa Wiceprezes Zarządu	Paweł Prokop Wiceprezes Zarządu
Piotr Reichert Wiceprezes Zarządu	Zbigniew Rymarczyk Wiceprezes Zarządu	Konrad Tarański Wiceprezes Zarządu
Marcin Warwas Wiceprezes Zarządu		